



ПАКУНОК ШКОЛЯРА. ЯК ОТРИМАТИ 5 ТИСЯЧ



СЕРЕДА 19 серпня 2026 року №33 (1806)



ПЕРШИМ ВОЮВАВ НА ЛІТАКУ F-16

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

ЯК ВІННИЦЬКІ СУДИ СКАСОВУЮТЬ ШТРАФИ ТЦК

► Проаналізували судові рішення у Вінницькій області щодо штрафів від ТЦК за порушення обліку та мобілізації

► З'ясували, що суди доволі часто стають на бік позивачів

► Розповідаємо, у яких випадках постанови скасовують, і що радить юрист тим, хто хоче оскаржити штраф



СЕРЕДНЯ ЗАРПЛАТА У ВІННИЦІ — 27,5 ТИСЯЧІ

► Ми знайшли найбільш і найменш оплачувані професії у Вінниці та розібралися, чому одні спеціальності дорожчають шаленими темпами, а інші роками залишаються із зарплатами на рівні мінімалки



ЧОТИРИ РОКИ НЕ ГОВОРИЛИ ДОНЬЦІ, ЩО ТАТО ЗАГИНУВ

► Згадуємо військового хірурга зі Жмеринки Сергія Івахненка. Він загинув ще до того, як почалася велика війна, — 5 грудня 2019-го. Подобиці короткого, але яскравого життя військового медика дізнався журналіст RIA

РЕКЛАМА

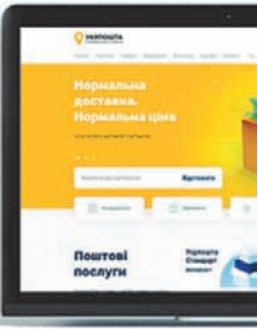
Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти



- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА



КВАРТИРИ ВІД ПЕРЕВІРЕНОГО ЗАБУДОВНИКА



077 002 57 77 КИЇВСКА, 173-А С. ЗУЛІНСЬКОГО, 37Д 098 051 07 07

ДУМКА

ЮЛІА
ДЯКУНКЕРІВНИК КРИЗОВОГО ЦЕНТРУ
«МИ ПОРУЧ»Це потрібно
для дітей

Друзі, я прошу вашої допомоги денному центру.

Ми пропрацювали вже понад рік і частина меблів, стін та матеріалів зносилась або пошкодилась, щось повністю вийшло з ладу.

Денний центр відвідують діти з інвалідністю, тому тут речі псуються значно швидше.

Також ми відкриваємо відділення з освітнім компонентом, де також є ряд потреб, адже проєкт також не комерційний, а соціальний. Нам дуже потрібні:

- покриття на вулицю, як на дитячих майданчиках
- батут великий
- заміна дверей у туалет (поламані разом із кріпленнями)
- телевізор настінний
- стіл-парта Явір 375-1 (2 шт)
- стільці міцні, бажано металеві — 10 шт
- столи 4-6 шт
- шафа-гардероб для дітей (під замовлення)
- шафа для господарських потреб (під замовлення)
- канцтовари
- дидактичні ігри на вік до 6 років
- ремонтні роботи
- Ми відкрили банку для збору коштів на ці потреби. Номер картки банки 4874 1000 3203 4723, PayPal ownspace_vin@ukr.net

Також, якщо у вас є щось із цього переліку, будемо щиро вдячні такій допомозі!

Підтримайте дітей з інвалідністю у Вінниці. Ми, мами дітей, створюємо простори, щоб дітям нашого міста було комфортно і зручно, щоб наші діти також мали змогу соціалізуватись і навчатись, але самим нам не впоратися.

НА МЕЖІ 100 ЗА ЛІТР: ЧОМУ ПОДОРОЖЧАВ ДИЗЕЛЬ ТА ЩО БУДЕ ДАЛІ?

Отакої! ■ За останній місяць дизпальне подорожчало у Вінницькій області майже на 17 гривень за літр. Подібна ситуація трапилася і в інших областях України. Розбираємось, що спричинило ажіотаж, що буде з цінами далі та чи зіткнемося ми з відсутністю пального на АЗС



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Ціни на пальне не радують автовласників: з 15 липня бензини у нашій області зросли в ціні на 5 гривень за літр у середньому.

А от дизель додав у ціні аж 16 гривень 73 копійки. І це в середньому, бо на окремих мережах АЗС дизпаливо продають по 93-94 гривні за літр. Це дані станом на 14 серпня, про що йдеться на сайті Мінфін. Що коїться і чого чекати далі?

ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА —
ЛОГІСТИКА

Нинішня криза відрізняється від тієї, що була на початку повномасштабного вторгнення. Тоді трейдери шукали сам ресурс. Зараз пальне є, але його стало вкрай складно довести.

Директор «Консалтингової групи А-95» Сергій Куюн називає одразу кілька причин: небезпека в Чорному морі, рекордне обміління Дунаю та фізична нехватка пропозиції в Середземномор'ї. За його словами, «знайти танкер, який погодиться йти в Україну, стає дедалі складніше».

Аналітик компанії «НафтоРинок» Олександр Сіренко додає ще один фактор: на європейському ринку виник невеликий дефіцит дизелю, через що ціноутворення тимчасово відв'язалося від котирувань нафти. За його оцінкою, це явище тимчасове — і навіть на його тлі нинішні ціни в Європі (близько 1 200 доларів за тону) далекі від рекордних квітневих 1 500 доларів.

ЗВІДКИ ВЗЯВСЯ АЖІОТАЖ

Ситуацію загострило різке зростання оптових цін на дизель — вище 100 грн за літр. Куюн зазначає: наприкінці липня гуртові ціни перевищили роздрібні, і частина мереж якийсь час ще продавала пальне за старими прайсами завдяки раніше закупленим запасам. Довго так тривати не могло — і ціна на заправках почала наздоганяти оптову.

Дизпальне постраждало сильніше за бензин — почасти через сезонний фактор: на початку серпня традиційно зростає попит з боку аграріїв, перевізників і промисловості.

Із 15 липня бензин у нашій області подорожчав у середньому на 5 грн за літр, а дизель — одразу на 16,73 грн

«Коли гурт подорожчав швидше за роздріб, аграрії й перевізники почали масово скуповувати пальне прямо на заправках. Великі вантажівки заправляють по 600-800 літрів за раз, і звична логістика мереж просто не встигала за таким навантаженням», — розповів Економічний правді один із представників найбільшої заправної мережі України.

Цього року ще й ускладнюється тим, що росія закрила експорт дизелю, і країни, які раніше споживали російське пальне (наприклад, Туреччина), тепер стали конкурентами України на ринку постачання.

Ціни на пальне у Вінницькій області

Оператор	A 95+	A 95	A 92	ДП	Газ
Chipo		82,70		94,00	42,90
Mango		79,99		90,99	41,49
Parallel		78,90	■ 89,90		41,40
UKRNAFTA	81,90	78,90	■ 76,90	■ 89,90	42,90
UPG	■ 80,90	78,90		■ 89,90	42,90
VST		80,90		93,90	42,90
WOG	85,90	83,50		94,80	44,50
Авантаж 7		■ 76,95		90,95	■ 40,45
БРСМ-Нафта		77,99		89,99	40,99
ОККО	85,90	82,90		93,90	43,90

■ Найнижча ціна у стовпці

Дані: Мінфін, на 14 серпня

Цифри показують масштаб: якщо в середині липня літр дизелю в середньому коштував 75 грн, то на початку серпня — вже понад 92 грн за літр. Бензин за той самий період подорожчав значно скромніше.

ЩО БУДЕ ДАЛІ З ЦІНАМИ

Куюн вважає, що потенціал зростання цін ще не вичерпано, і об'єктивною ціною дизелю на сьогодні називає рівень 95 грн за літр. Разом з тим він допускає перетин позначки у 100 грн лише за умови «якогось абсолютного форс-мажору», ймовірність якого наперед передбачити неможливо.

Сіренко налаштований дещо оптимістичніше щодо стабілізації: за його прогнозом, ситуація з дизелем має вирівнятися протягом найближчого тижня, оскільки нинішній розрив між гуртовими й роздрібними цінами — явище тимчасове.

Обидва експерти згодні: наступні кілька тижнів — критичні, але сценарій колапсу 2022 року, коли АЗС масово залишалися без пального, наразі малоймовірний. Великі оператори вже законтрактували обсяги на серпень і вересень — сезон пікового споживання, коли попит традиційно найвищий.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Як ви ставитеся до ідеї мобілізації жінок без дітей на рівних умовах із чоловіками?

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>



LI.MYKOLAIVNA

— Якщо у мужика будуть такі болючі місячні, як у мене, готова поговорити про рівність. І що за х**ня, типу «не рожавша — не жінка»?



ARONETS_OLESYA

— Жінки мають бути з дітьми, доглядати літніх батьків. Вести господарство. Чи то все має занепасти? Та й фізіологічно вони слабші за чоловіків.



OKSANA_DMITRIEVA

— Цікаво, а з якого віку буде вважатися, що жінка бездітна? З 18 років? З двадцяти років? Чи може з тридцяти років?



ROMAN_BONIUK

— У першу чергу мають відслужити хоча б якийсь мінімальний термін (наприклад, два роки) всі, хто отримує зарплату від держави.



MICHAEL_DAGON

— Негативно. Ідіотизм. За власним бажанням — мають повне право долучитися, але обов'язковий облік чи мобілізація — повна маячня.

«НА ЩИТІ»: ХТО ХОТІВ ПРИВЛАСНИТИ СОБІ СИМВОЛ ПАМ'ЯТІ ПОЛЕГЛИХ ЗАХИСНИКІВ?

Цинізм зашкалює ■ Скандал навколо ситуації із символом «На щиті», а точніше навколо пам'яті полеглих воїнів. Двічі подавали заявку на отримання патенту на торгову марку «На щиті». Хто саме так наполегливо намагається присвоїти собі виключні права на святі слова пам'яті полеглих?



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067) 1079091

Засновниця проєкту «Птахи» Тата Кеплер збурила спільноту соціальних мереж своїм дописом. Вона дізналася про те, що півтора року тому до патентного відомства України — Український національний офіс інтелектуальної власності і інновацій (УКНОІВІ) — подали заявку на оформлення виключних прав на вислів «На щиті». Як відомо, він використовується для позначення автомобілів, якими перевозять тіла загиблих на війні оборонців країни.

«Мене аж рве від обурення, — написала у відгуку на цей допис військова Тетяна Чорновіл. — Це як запатентувати гідність і людяність. Це справа не торгової марки. Це справа СБУ. Того, хто вирішив заробляти на святому, слід взяти за державну зраду».

Такі самі гнівні відгуки залишили під дописом десятки читачів. Жодного виправдального допису!

Хто саме хотів робити бізнес на кістках? Про «бізнес на кістках» написав один із читачів. Кому належить вислів «На Щиті», замість того, що був раніше — «Груз 200»? Хто автор малюнка, який бачимо на автомобілях, в яких везуть полеглих Героїв?

Зрештою, чим закінчилася епопея з патентуванням торгової марки «На Щиті»?

ЯК ЗАМІСТЬ «ГРУЗ 200» З'ЯВИВСЯ НАПИС «НА ЩИТІ»

Ось допис Тати Кеплер. Вона розмістила його на своїй сторінці у Фейсбуці 11 серпня 2026 року.

«Шойно дізналася, що якийсь викладач ХНУВС (Харківський національний університет внутрішніх справ, — авт.) — шматков даниїл ігоревич від імені корбова едуарда олександровича, який є засновником го «центральна військова рада» (сайт не знайшла, що роблять, не знаю), рік і три місяці тому подав на реєстрацію ТОРГОВЕЛЬНУ МАРКУ «НА ЩИТІ»!

Поясніть мені, в якому такому світі якась людина могла вирішити, що цей вираз і зображення може належати їй? Шрифт, до речі, вигадала і намалювала моя мама! Коли ми це робили

у 2022-му році, це було для всіх. І це про гідність.

Дуже прошу нового міністра МВС звернути увагу на цю особу, щоб не ганьбити честь структури. Вимагаю відкликання цієї заявки в патентному бюро.

Цей напис (фразу), шеврон можуть зареєструвати на себе МО, ГШ, але точно не якась невідома ГО і людина.

Гідність має бути гідною. Як це бридко».

Волонтерка також уточнила, як з'явився вислів «На Щиті» і хто першим зробив малюнок. Один із військових, з яким спілкувалася, сказав їй, що наші хлопці прибувають зі щитом або на щиті. Ніякі вони не «Груз 200». У час розмови до них підійшла мама волонтерки. Тата запитала її, чи та могла б написати два слова «На Щиті»? І показала авто, на якому це треба зробити. Уже наступного дня такий напис з'явився. Знімок автівки виклали в мережу. Невдовзі після того Генштаб запровадив такий напис на автомобілях, які перевозили полеглих Героїв. Старий напис «Груз 200» канув у Лету.

Раптом з'явилися люди, які вирішили запатентувати цей напис як власну торгову марку.

«ТАКУ ЗАЯВКУ Я Б ТОЧНО НЕ СУПРОВОДЖУВАВ»

Журналіст RIA звернувся до патентного повіреного України Ігоря Шевченка з проханням роз'яснити ситуацію з точки зору законності поданих заявок. Це від нього дізнався, що заявок на патент напису «На щиті» було дві. Першу подавали 14 лютого 2025 року, а другу — 11 квітня того ж року.

— Таку заявку я б точно не супроводжував, — каже Ігор Шевченко. — Впевнений, якби заявник чи його представник дійшли до кваліфікаційної експертизи, то наразилися б на зауваження експертів щодо норм етики і моралі. Їм навіть не знадобилися б зауваження третіх осіб.

Співрозмовник посилається на закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». Зокрема, у статті 5-й зазначено умови надання правової охорони: «Правова охорона надається торговельній марці, яка не суперечить публічному порядку, загальноновизнаним принципам моралі...»

— Повторюю, я дуже сумніва-



Заяву на реєстрацію торговельної марки «На щиті». Евакуація полеглих» подавав працівник Харківського національного університету внутрішніх справ Даниїл Шматков. Після повідомлення про це у соцмережах одразу відкликав подання

(220) Дата подання заявки	14.02.2025
(441) Дата публікації відомостей про заявку та номер бюлетня	20.03.2025, Бюл. № 13
(531) Віденська класифікація	02.09.14 02.09.16 24.01.08 26.04.16 26.04.22 28.05 29.01.13
(731) Ім'я та адреса заявника	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТРАЛЬНА ВІЙСЬКОВА РАДА»
(740) Ім'я та адреса представника	Шматков Даниїл Ігоревич
(750) Адреса для листування	Шматков Даниїл Ігоревич
(540) Зображення знака	

юся в тому, що таку торговельну марку зареєстрували б, — продовжує Ігор Шевченко. — Але навіть якби УКРНОІВІ ухвалило позитивне рішення про реєстрацію, його можна б оскаржувати в Апеляційній палаті, вона діє при УКРНОІВІ, або у судовому порядку. На мою думку, таку реєстрацію точно б анулювали.

До речі, обидві заявки на патентування торговельної марки «На щиті» анульовані. І це відображено у стані діловодства

«Цей напис (фразу), шеврон можуть зареєструвати на себе МО, ГШ, але точно не якась невідома ГО і людина»

УКРНОІВІ. Про це казав Ігор Шевченко.

— По першій заявці був запит патентного відомства на етапі експертизи, на який вчасно не відреагували заявники, — уточнив співрозмовник. — А по другій заявці не оплатили збір за її подання. Це стало підставою для їх анулювання.

За словами патентного повіреного, заявки на торговельну марку «На щиті» подавали у двох класах МКТП: 39 — перевезення і 45 — юридичні послуги. Що вони означають? 39 клас це виявлення та відслідковування

місця знаходження людини для транспортування; забезпечення інформацією щодо перевезень; рятувальні операції; послуги з евакуації (вивезення) загиблих. Клас 45 — виявлення та відстеження зниклих безвісти осіб; пошуки зниклих безвісти осіб. Нібито все логічно, але наскільки етично і морально — виникають питання.

ТАКІ СИМВОЛИ НЕ МОЖНА ВИКОРИСТОВУВАТИ ДЛЯ ВЛАСНОЇ НАЖИВИ

Даниїл Шматков, який подавав заявку на реєстрації торговельної марки «На щиті», дійсно працює у Харківському національному університеті внутрішніх справ (ХНУВС). Про це журналісту RIA підтвердили в університеті. Повідомити його номер телефону відмовилися. Керівництво університету не відреагувало на резонансну подію. Відгук на допис волонтерки ніхто з ХНУВС не зробив. Зате є допис МВС.

Цитуємо: «Після оприлюднення інформації було невідкладно вивчено питання щодо подання заявки на реєстрацію торговельної марки працівником університету (ХНУВС, — авт.).

За результатами аналізу встановлено, що зазначений працівник подав заявку як фізична особа представник громадської організації та згодом відкликав її (як і коли відкликав, якщо заявку анулювали, — уточнення

авт.). Діловодство по даній заявці припинено. Подано додаткові клопотання, за результатами яких отримано підтвердження про припинення розгляду. З'ясування обставин триває».

ПОДВИГИ НЕ МОЖУТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИСЯ ДЛЯ НАЖИВИ

На допис волонтерки відгукнулася також директорка УКРНОІВІ докторка юридичних наук Олена Орлюк.

За її словами, офіс УКРНОІВІ припинив діловодство за поданими заявками на патентування торговельної марки «На щиті» ще 11 липня та 11 листопада 2025 року відповідно. Про це повідомили заявнику.

«За законом ми не можемо заборонити подачу будь-яких заявок, — читаємо у дописі пані Орлюк. — Натомість кожна заявка проходить експертизу і саме під час цієї процедури визначається, чи відповідає конкретне позначення вимогам законодавства та чи існують підстави для відмови у реєстрації.

Позиція УКРНОІВІ чітка і послідовна: неприпустимим є паратизування на темах і символах, пов'язаних з російсько-українською війною, подвигами українських захисників та захисниць та пам'яттю полеглих. Вони в жодному разі не можуть бути привласнені та використовуватися для власної наживи».

Відкликав заяву

Коли стаття була підготовлена до друку, журналіст RIA отримав повідомлення від патентного повіреного Ігоря Шевченка, з яким спілкувався раніше.

— Дивлюся, саме сьогодні, 11 серпня 2026 року, знову зареєстровані заява і клопотання, — читаю слова патент-

ного повіреного. — На жаль, я не бачу змісту документів, тільки їх номери. Клопотання: Вх — 55960/2026 від 11.08.2026; заява: Вх — 55950/2026 від 11.08.2026.

Згодом він уточнив: Даниїлом Шматковим подано клопотання про відкликання заявки на торго-

вельну марку №m202502514 та заяви про відмову представника від вчинення дій, визначених довіреністю, та припинення представництва за зазначеними заявками. Тобто це клопотання не про поновлення діловодства за заявкою, а саме відкликання заявки.

КОРОТКО

«Camino Podolico»

■ Департамент маркетингу міста та туризму Вінницької міської ради подав заявку на державну реєстрацію торговельної марки «Camino Podolico». Реєстрація має юридично захистити назву Подільського шляху святого Якова та закріпити її як офіційний і впізнаваний туристичний бренд регіону.

Правову охорону торговельної марки планують поширити на широкий спектр туристичних і супутніх послуг. Зокрема, йдеться про виробництво сувенірів і мерчу, друковану продукцію, організацію екскурсій, роботу кемпінгів, готелів та ресторанів, а також рекламні послуги.

Після набуття прав на торгову марку будь-який бізнес або приватні особи, які захочуть заробляти на назві «Camino Podolico» (продавати брендований одяг, організовувати платні тури чи називати так заклади), повинні будуть спершу отримати письмовий дозвіл від департаменту маркетингу міста та туризму, який є координатором та організатором Подільського шляху святого Якова. Або ж укласти ліцензійний договір на використання торгової марки «Camino Podolico».

Вживати назву в некомерційних, інформаційних чи приватних цілях ніхто не забороняє. Йдеться лише про захист торговельної марки, що дозволить упорядкувати використання бренду, уникнути підробок, а також гарантувати якість товарів і послуг, які асоціюються з Camino Podolico.

Про податки

■ Від початку 2026 року платники податків Вінницької області спрямували до зведеного бюджету 28 млрд 681,7 млн грн податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Це майже на 5 млрд гривень більше, ніж за аналогічний період минулого року. Про це повідомили у Головному управлінні ДПС у Вінницькій області.

Лише за січень–липень 2026 року надходження зросли на 4 млрд 996,1 млн грн у порівнянні з сімома місяцями 2025 року. Із загальної суми до держбюджету перерахували майже 16,2 млрд грн. Ще понад 12,5 млрд грн отримали місцеві бюджети Вінниччини.

У ДПС наголошують, що значна частина цих надходжень — результат роботи місцевого бізнесу та сумлінної сплати податків.

ВІДСТРОЧКА ВІД МОБІЛІЗАЦІЇ ПО-НОВОМУ

Відстрочка ■ Уряд змінив порядок надання та переоформлення відстрочки від мобілізації, гарантувавши збереження чинного захисту від призову на час розгляду нової заяви, яку відтепер можна подати через ЦНАП або «Дію». Розповідаємо, кому належить відстрочка від мобілізації у серпні 2026 року та як її оформити



ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
RIA, (067)5267352

Військовозобов'язані тепер можуть переоформити чинну відстрочку на іншу законну підставу без ризику бути мобілізованими під час розгляду документів.

Як пояснили у Міноборони, це стосується випадків, коли в людини з'являється нова законна підстава для відстрочки. Наприклад, якщо військовозобов'язаний мав відстрочку через навчання, а згодом у нього народилася третя дитина або виникла необхідність здійснювати постійний догляд за родичем.

До моменту ухвалення рішення чинна відстрочка продовжує діяти. Подати заяву на отримання або переоформлення відстрочки можна через ЦНАП із використанням засобів порталу «Дія».

До ухвалення рішення заявників не направлятимуть на проходження військово-лікарської комісії. У Міноборони наголосили, що ці зміни мають зробити процедуру більш чіткою, прозорою та уніфікованою.

КОМУ НАДАЄТЬСЯ ВІДСТРОЧКА ДО ЗАВЕРШЕННЯ МОБІЛІЗАЦІЇ

Перш за все варто уточнити, що основні правила надання відстрочки від мобілізації, зокрема щодо того, хто має право на відстрочку згідно з новим законом про мобілізацію, регулюються статтею 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Згідно з цим документом, повністю безстрокових відстрочок немає: вони можуть діяти або до закінчення конкретної підстави. Однак, оскільки з листопада 2025 року відстрочки до кінця мобілізації стали продовжуватися автоматично, вони умовно можуть вважатися безстроковими (за умови збереження відповідних обставин). Зокрема, під цей статус підпадає:

■ відстрочка за інвалідністю;
■ відстрочка для батьків трьох і більше дітей віком до 18 років (причому навіть якщо троє дітей від різних шлюбів — мобілізація все одно виключена);

■ для батьків дитини з інвалідністю;

■ для батьків повнолітньої дитини з інвалідністю I або II групи;

■ для подружжя осіб з інвалідністю I або II групи (у деяких випадках також III групи);

■ відстрочка для догляду за батьками або іншими родичами з інвалідністю чи важкими захворюваннями;

■ відстрочка для батьків, які самостійно виховують дитину до 18 років;

■ для опікунів недієздатних осіб;

■ для осіб, чиї близькі родичі загинули або зникли безвісти під час війни;

■ для військовослужбовців, звільнених з полону.

При цьому важливо пам'ятати, що такі відстрочки, знову-таки, зберігаються лише доти, доки причини їх отримання є актуальними: наприклад, доки діє інвалідність, дитина не досягла встановленого віку, людина продовжує відповідати вимогам для догляду тощо.

Мережею ширяться чутки про масове скасування відстрочок у зв'язку зі змінами, обмеження виїзду за кордон. Це — фейки

КОМУ НАДАЄТЬСЯ ТИМЧАСОВА ВІДСТРОЧКА ВІД МОБІЛІЗАЦІЇ

Втім, у деяких випадках термін відстрочки безпосередньо залежить від стану здоров'я, навчання, роботи або інших тимчасових обставин. Зокрема, до таких належать:

■ відстрочка від мобілізації за станом здоров'я — на строк, встановлений висновком ВЛК, але не більше 12 місяців (після чого потрібне повторне медичне обстеження);

■ відстрочка для студентів, аспірантів, докторантів та інтернів — на період послідовного навчання;

■ для наукових та педагогічних працівників — на період відповідного працевлаштування не менше ніж на 0,75 ставки;

■ для громадян віком 18–25 років, які відслужили рік за контрактом — на 12 місяців з дня звільнення;

■ для заброньованих працівників — на строк дії бронювання.



Загальні правила надання відстрочки від мобілізації в Україні залишаються незмінними. Проте Кабмін впровадив новий механізм її збереження та переоформлення

ЯК ТЕПЕР ОТРИМАТИ ВІДСТРОЧКУ

З вінницькою адвокаткою Мар'яною Слізак розібралися, що потрібно, щоб отримати відстрочку від мобілізації в серпні 2026 року, і в яких випадках її дійсно можна втратити.

— Нещодавно Кабмін оприлюднив Постанову №978 від 29 липня 2026 року, якою внесено ряд змін до Постанови КМУ №560 від 16.05.2024 р. «Питання проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період». Зміни до постанови набрали чинності 31 липня 2026 року.

І попри те, що мережею ширяться чутки про масове скасування відстрочок у зв'язку з такими змінами, обмеження виїзду за кордон і решта фейків, зміст постанови є досить позитивним для військовозобов'язаних, адже конкретизує порядок дій у ситуаціях, які раніше не були визначені в законодавстві. Зокрема, встановлено порядок дій для зміни відстрочки з чинної підстави на іншу.

Раніше змінити відстрочку з однієї підстави на іншу було вкрай важко, адже чіткого механізму урядом передбачено не було. Наразі, для зміни підстави для відстрочки потрібно подати відповідну заяву про надання відстрочки за іншою підставою (переоформлення відстрочки). Подання такої заяви не припиняє дії чинної відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період до прийняття комісією відповідного рішення, крім випадків, коли чинна відстрочка підлягає скасуванню. У разі переоформлення відстрочки, раніше надана такому військовозобов'язаному відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації, строк дії якої не закінчився, вважається такою, що втратила чинність, з дня внесення до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів відомостей про переоформлену відстрочку. У разі

прийняття комісією рішення про відмову у переоформленні відстрочки чинна відстрочка зберігає свою дію до закінчення визначеного строку.

Отже, з'явилась можливість переоформлення відстрочки без втрати чинної, якщо військовозобов'язаний набув права на відстрочку з іншої підстави.

Також змінено строк розгляду заяви на відстрочку. Раніше заява про надання відстрочки від призову розглядалася 7 календарних днів (у випадку отримання інформації з реєстрів строк розгляду не повинен перевищувати 15 календарних днів) з дати надходження, відтепер — 7 робочих днів. Тобто, вихідні та святкові дні в строк розгляду заяви уже не враховуються, але у випадку отримання інформації з реєстрів строк розгляду не повинен перевищувати 15 робочих днів).

Отже, строк розгляду заяви на відстрочку збільшений.

Крім того, конкретизовано строк, протягом якого до закінчення строку дії відстрочки особа може подати заяву на продовження відстрочки.

Так, є види відстрочок, які через продовження строку дії воєнного стану та мобілізації автоматично не продовжуються. До прикладу, по догляду за батьком/матір'ю. У такому випадку, військовозобов'язаний 1 раз у 90 днів приходив до ЦНАПу та подавав заяву (додаток 4 до Порядку) разом з документами, які підтверджують право на відстрочку. При цьому, завжди виникало питання: коли йти до ЦНАПу? За день до закінчення відстрочки, чи за місяць? Уряд дав відповідь на це питання шляхом внесення змін до Порядку. Відтепер таку заяву можна подати в будь-який день протягом 30 днів до завершення строку дії відстрочки, а також після закінчення строку її дії.

Отже, підстави для відстрочки не змінилися, а довіряти потрібно лише офіційним джерелам!

ПАКУНОК ШКОЛЯРА-2026. ЯК ОТРИМАТИ 5000 ГРИВЕНЬ, ДЕ І НА ЩО ЇХ МОЖНА ВИТРАТИТИ?

Можливість ■ Батьки дітей, які цього року вперше йдуть до першого класу, вже можуть подати заяву на одноразову допомогу за програмою «Паунок школяра». Виплата становить п'ять тисяч гривень на кожну дитину — якщо в родині одразу двоє чи більше першокласників, гроші нараховують окремо на кожного



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

З початку серпня можна оформити «Паунок школяра». Дохід родини на це не впливає: допомогу отримають усі сім'ї без винятку, незалежно від фінансового стану. Не має значення й форма навчання — державна школа, приватна чи сімейне (індивідуальне) навчання.

Єдина обов'язкова умова — дитину має бути офіційно зареєстровано в електронній системі Міністерства освіти і науки (АІКОМ-2). Тому щойно школа заносить дитину-першокласника до системи, батьки можуть подавати заяву, говорить міністр соцполітики Денис Улютін.

За оцінками Мінсоцполітики, цього року до українських шкіл підуть близько 250 тисяч першокласників. Станом на початок серпня через систему вже опрацьовано понад 80 тисяч заявок, більшість із них верифіковано. Улютін зазначив, що заявки надходять активно, і перші виплати мають надійти на карткові рахунки батьків уже найближчими днями.

До вінницьких шкіл щороку приходить близько 4 тисяч першокласників, про що свідчить статистика за минулі роки.

ЯК ОФОРМИТИ ЦЕЙ ПАКУНОК

Оформити «Паунок школяра» можна до 1 листопада цього року. Найпростіше зробити це зі свого смартфона через «Дію». Для цього потрібно увійти в засто-

сунок (за потреби оновити його до останньої версії) — перейти в розділ «Сервіси» — у пошуку написати «Паунок школяра» — перейти на послугу.

У необхідних полях треба вписати ПІБ дитини-першокласника. Потім перейти до оформлення заяви, де необхідно буде прив'язати Дія.Картку (surl.li/ekdell) зі спецрахунком «Турбота про дитину».

Наостанок перевіряємо дані та

Кошти потрібно використати протягом 12 місяців. Їх можна витратити на канцтовари, взуття, шкільний одяг тощо

підписуємо заяву Дія.Підписом (surl.li/hobky).

Якщо ж виникли труднощі з онлайн-оформленням «Паунка школяра», тоді можна обрати альтернативу — подати заяву у сервісному центрі Пенсійного фонду.

З собою треба взяти паспорт (чи інший документ, що посвідчує особу) і РНОКПП (довідку ПІН) за наявності. Законні представники додатково показують документи, що підтверджують



Виплати можна оформити онлайн або офлайн. Для цього подайте заяву в Дії чи заповніть заявку фізично у сервісному центрі Пенсійного фонду

їхні повноваження.

Якщо спецрахунок відкривали раніше — переоформлювати його не потрібно, він продовжує діяти.

НА ЩО І ДЕ МОЖНА ВИТРАТИТИ КОШТИ

Гроші можна витратити на книги, канцелярію, шкільний одяг, взуття та приладдя — і лише через термінал, у магазинах (офлайн чи онлайн), які працюють із визначеними МСС-кодами (surl.li/fjuhza).

Зняти готівку з картки або перевести кошти на іншу картку

неможливо — розрахунок виключно через термінал. На використання коштів дається 12 місяців з дня зарахування.

Офіційний дашборд програми показує торгові точки, де можна розрахуватися коштами «Паунка школяра». За інформацією Мінсоцполітики, на мапі відображається понад 25 тисяч таких точок по всій Україні: у Вінниці за їх даними є 415 точок продажу, які приймають кошти «Паунка школяра». Переглянути адреси можна на офіційній мапі програми: surl.li/vyihsi.

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

☎ 098 913 53 49 ☎ 097 953 60 32 ☎ 0432 612 105

ВСТУПНА КАМПАНІЯ У ВІННИЦІ ПОКАЗАЛА, КИМ ХОЧЕ СТАТИ МОЛОДЬ І ЯКІ ПРОФЕСІЇ ОБРАЛА

Вибір ■ Вступна кампанія у вінницьких вишах показала, які спеціальності найбільше цікавили абітурієнтів у 2026 році. Лідерами за кількістю заяв стали менеджмент, психологія, агрономія та терапія й реабілітація, тоді як на низку спеціальностей вступники подали лише по кілька десятків заяв



ДАР'Я ДАКОВА, RIA,
(093)6487461

Вступна кампанія 2026 року добігає свого завершення. Першого серпня був останній день подання заяв на спеціальності у виші для тих, хто вступає на бакалаврат.

До 6 серпня мали повідомити про тих, хто потрапив на бюджет, а до 30 серпня відбувається зарахування вступників на навчання за контрактом.

Тож нині всі вже мали подати свої заяви й навіть у більшості визначитися із закладом вищої освіти, у якому вони хочуть здобувати вищу освіту. Разом із тим для нас це можливість проаналізувати, на які спеціальності абітурієнти найбільше хотіли вступити та які сфери мають попит серед вступників.

Ми сконцентрувалися саме на вишах Вінниці й дізналися, на які спеціальності там було найбільше заяв.

НАЙПОПУЛЯРНІШІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ У ВІННИЦЬКИХ ВИШАХ

Кожен навчальний заклад ми спершу дивилися окремо, адже сьогодні у вишах є спеціальності, які збігаються, проте деякі з них усе ж спеціалізовані.

Так, у Вінницькому національному технічному університеті найбільшою популярністю користується менеджмент, а саме освітня програма з логістики. На другому місці — інженерія програмного забезпечення, а далі — будівництво та цивільна інженерія. Але це лише за освітньою програмою з промислового та цивільного будівництва.

У Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського беззаперечним лідером стала психологія. Після неї велика кількість заяв є на філологію, проте з першою мовою саме англійською, а також на спе-

ціальність «Терапія та реабілітація».

В аграрному університеті найбільше заяв отримала агрономія. На цю спеціальність подали 1670 заяв — це найбільший показник серед усіх спеціальностей у вишах Вінниці за кількістю поданих заяв.

На другому місці — агроінженерія, а на третьому — менеджмент.

У Харківському національному університеті внутрішніх справ, який нині вимушено переїхав до Вінниці, визначити ТОП-п'ятірку не можна, оскільки в закладі всього чотири спеціальності. Проте

Найменше заяв — усього 11 — можна побачити на спеціальність «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа»

навіть серед них бачимо, що найбільше заяв подали на правоохоронну діяльність. Далі із суттєвим відривом — право та кібербезпека і захист інформації.

У Донецькому національному університеті імені Василя Стуса найбільш популярним став менеджмент. Після нього найбільша кількість заяв була на філологію, а саме на програму з першою мовою — англійською. На третьому місці — право.

У медичному університеті найбільше заяв отримала терапія та реабілітація за програмою «Фізична терапія» — 1310. За нею йдуть психологія та медсестринство, проте не звичайне, а медсестринство з косметологією.

У Вінницькому торговельно-економічному інституті ДТЕУ найбільше заяв отримала спеціальність «Маркетинг». Також чимало заяв подали на менеджмент, пов'язаний із логістикою, та звичайний менеджмент.

	ВНТУ	ВДПУ	ВНАУ	ХНУВС	ДонНУ	ВНМУ	ВТЕІ ДТЕУ
ТОП-1	Менеджмент (Логістика) — 1 401 заява	Психологія — 1 308 заяв	Агрономія — 1670 заяв	Правоохоронна діяльність — 727 заяв	Менеджмент — 708 заяв	Терапія та реабілітація (Фізична терапія) — 1310 заяв	Маркетинг — 558 заяв
ТОП-2	Інженерія програмного забезпечення — 958 заяв	Філологія (англійська мова) — 839 заяв	Агроінженерія — 807 заяв	Право — 345 заяв	Філологія (англійська) — 659 заяв	Психологія — 427 заяв	Менеджмент (Логістика) — 501 заява
ТОП-3	Будівництво та цивільна інженерія — 767 заяв	Терапія та реабілітація — 702 заяви	Менеджмент — 622 заяви	Кібербезпека та захист інформації — 161 заява	Право — 636 заяв	Медсестринство (Медсестринство з косметологією) — 426 заяв	Менеджмент — 260 заяв
ТОП-4	Маркетинг — 736 заяв	Менеджмент (Адміністративний менеджмент) — 435 заяв	Маркетинг — 331 заява	Психологія — 145 заяв	Психологія — 621 заява	Терапія та реабілітація (Ерготерапія) — 421 заява	Готельно-ресторанна справа та кейтеринг — 248 заяв
ТОП-5	Комп'ютерні науки — 720 заяв	Журналістика — 373 заяви	Електрична інженерія — 320 заяв	-	Маркетинг — 571 заява	Медсестринство — 235 заяв	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок — 242 заяви



Наш телеграм канал:
t.me/vn20minut

Дані: Інформаційна система «Вступ.ОСВІТА.UA»
станом на 14 серпня 2026 року

П'ЯТІРКА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВІННИЦЬКИХ ВИШАХ У 2026 РОЦІ

Якщо ж подивитися на всі сім університетів разом, можна побачити кілька тенденцій.

По-перше, менеджмент залишається одним із найбільш універсальних напрямів. Він входить до топів одразу у ВНТУ, ВДПУ, ВНАУ, ДонНУ та ВТЕІ ДТЕУ. Причому найбільше заяв на менеджмент бачимо в технічному університеті — 1401 за освітньою програмою «Логістика».

По-друге, високий попит має спеціальність «Психологія». Вона є лідером у ВДПУ та входить до п'ятірки популярних напрямів у ХНУВС, ДонНУ та ВНМУ. Причому це стосується як загальної психології, так і спеціалізованих програм, зокрема «Кризова психологія», «Економічна та соціальна психологія» та «Практична психологія».

Окремо велику кількість заяв має «Терапія та реабілітація». Особливо багато заяв на цю спеціальність можна побачити в медичному університеті. Проте до п'ятірки вона увійшла і серед спеціальностей педагогічного вишу.

Залишається запит і на філологію. Найбільшу кількість заяв подали на програми з вивчення германських мов (англійська, німецька) та прикладної лінгвістики.

Затребуваними залишаються й спеціальності, пов'язані з ІТ

ТОП-5 спеціальностей у вишах Вінниці

Менеджмент	5,815
Психологія	2,988
Терапія та реабілітація	2,433
Філологія	2,273
Кібербезпека та захист інформації	2,228



Наш телеграм канал:
t.me/vn20minut

Дані: Інформаційна система «Вступ.ОСВІТА.UA»
станом на 14 серпня 2026 року

та кібербезпекою. У цій сфері є велика кількість програм, серед яких «Етичний хакінг і кібербезпека», «Безпека інформаційних та комунікаційних систем» та «Технології адміністрування та штучного інтелекту».

Варто зауважити, що дуже близьким до п'ятірки лідерів є також маркетинг, який сумарно зібрав 2 196 заяв. Окремо абітурієнти часто подавалися на комп'ютерні науки (1 932 заяви) та агрономію (1 930 заяв).

СПЕЦІАЛЬНОСТІ, ЯКІ НЕ ОБИРАЮТЬ

Найменше заяв — усього 11 — можна побачити на спеціальність «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» (ДонНУ). Не користується популярністю і перформативні мистецтва (освітня програма «Акторська майстерність драматичного театру» у ВДПУ) та дитячі та молодіжні служби (освітня програма «Молодіжна політика» в медуніверситеті) — по 18 заяв. Мало йде на спеціальності «Культурологія та музеєзнавство» (освітня програма «Культурна спадщина»

в педуніверситеті) — 19 заяв та «Середня освіта» (спеціалізація «Хімія» у ВДПУ) — 19 заяв.

Малий попит був і на матеріалознавство (освітня програма «Матеріалознавство покриттів» у ВНТУ) — 20 заяв, середню освіту (спеціалізація «Фізика та астрономія» у ВДПУ) — 21 заява.

І така тенденція цілком відповідає загальноукраїнській. Як писали «Вступ.ОСВІТА.UA», згідно з даними інформаційної системи, цьогогоріч найбільше вступників подали заяви на спеціальності «Менеджмент» (116 719 заяв), «Психологія» (76 228), «Філологія» (67 457), «Маркетинг» (54 459), «Право» (53 023), «Економіка та міжнародна економіка» (50 273) та «Комп'ютерні науки» (46 741).

Тоді як серед найменш популярних спеціальностей в Україні — «Громадське здоров'я» (552 заяви вступників), «Богослов'я» (347), «Деревообробні та мебелів технології» (265), «Дитячі та молодіжні служби» (112), «Релігієзнавство» (81) та «Управління інформаційною безпекою» (10).

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року —
ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця, вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:
21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432):
(багатоканальний) **555-111**

Замовл. №264333 Наклад 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя,1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом
Всесвітньої
Асоціації
Новинних
Медіа WAN-IFRA



Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця, вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
**ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ**

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м. Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

ТРАНСФОРМАЦІЯ СТАРШОЇ ШКОЛИ: ЩО ЗМІНІТЬСЯ З ПЕРШОГО ВЕРЕСНЯ

Реформа ■ У Вінниці стартує масштабне переформатування старшої школи в рамках підготовки до профільної реформи 2027 року. Із 1 вересня лише 9 визначених академічних ліцеїв міста матимуть право набирати учнів до 10-х класів, тоді як решта шкіл поступово перетворюються на гімназії



ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,
(067) 5267352

Концепція Нової української школи реалізується з 2018 року.

Мета — проведення докорінної та системної реформи загальної середньої освіти.

За словами директорки департаменту освіти Вінницької міськради Оксани Яценко, у Вінницькій громаді до змін готувалися заздалегідь. План формування мережі закладів освіти затвердили у квітні 2024 року. Одна зі змін стосується набору першокласників у заклади, які надалі працюватимуть як ліцеї.

— Учні десятих класів продовжуватимуть навчання у дев'яти закладах загальної середньої освіти, які з 1 вересня залишаться у статусі ліцеїв. І з цього року є такі ліцеї, в яких до цього часу була початкова школа. Я нагадаю, це №7, №17, №23, №30, №35. З 1 вересня 2026 року вони не матимуть перших класів. Діти, які пішли у перші класи, обрали інші заклади для навчання, — сказала Оксана Яценко.

ЗАКЛАДИ ВІННИЦІ, ЯКІ ПРИЙМАТИМУТЬ ДЕСЯТИКЛАСНИКІВ

За рішенням міської ради, у громаді визначено дев'ять базових ліцеїв, які забезпечуватимуть здобуття профільної освіти: ліцей №1 (у т.ч. Гуманітарний ліцей №1 ім. М. І. Пирогова); фізико-математичний ліцей №17; технічний ліцей, ліцей №7; №13; №23; №30; №31; №35.

Більшість інших міських шкіл набір до 10-х класів повністю закрили. Вони навчатимуть дітей лише до 9 класу, після чого учні мають перейти до одного з вищеперелічених дев'яти опорних закладів або обрати коледж чи профтех заклади.

Частина закладів після реорганізації працюватиме як початкові школи.

— Буде шість початкових шкіл, до цього часу їх було тільки дві — 25 і 5-та. Тепер 33-тя стане початковою школою, 28 — це частина 13 школи, яка відокремлена від основного корпусу. Вона знаходилась на території садочка №43, стане початковою школою, отримає новий статус №28, а також у двох селах — Великі Крушлинці

і Шітки, — сказала Оксана Яценко.

Решта закладів громади працюватиме у форматі гімназій із початковою школою. Там навчатимуть дітей з 1 по 9 клас.

— Це будуть гімназії зі структурним підрозділом початкова школа, тобто з першого по дев'ятий клас. Саме ці заклади цього року не приймають учнів десятих класів вже з 1 вересня 2026 року.

ГОЛОВНІ ЗМІНИ, ЩО ЧЕКАЮТЬ НА СТАРШОКЛАСНИКІВ

Переформатування мережі є частиною підготовки України до переходу на обов'язкову 12-річну систему навчання з 2027 року. У Вінниці зміни впроваджуються за принципом «м'якого переходу», проте освітній процес зазнає суттєвих трансформацій:

1. Чіткий розподіл на профілі та кластери

Замість універсальної програми для всіх учнів, ліцеї пропонують

Учні можуть обирати заклад за профілем, а не за місцем проживання. Найбільший попит цього року має ліцей №23

поглиблене вивчення предметів за трьома освітніми кластерами:

— STEM-напрямок (природничо-математичний, інформаційні технології);

— Мовно-літературний (філологічний, іноземні мови);

— Соціально-гуманітарний (правовий, історичний, економічний).

Кожен із дев'яти ліцеїв зобов'язаний запропонувати учням щонайменше три різні профілі навчання.

2. Замість уроків для одного класу — міжкласні групи

Це кардинальна зміна формату навчання. Для вивчення профільних дисциплін учні з різних класів одного потоку формуватимуть гнучкі міжкласні групи. Підлітки зможуть самостійно обирати предмети й формувати індивідуальну освітню траєкторію.

3. Вчителі як кар'єрні радники та профорієнтатори

Роль викладачів суттєво трансформується. Окрім викладання, педагоги базових шкіл та ліцеїв



З першого вересня 2026 року у Вінниці ліцей №1 та ще 8 ліцеїв мають право набирати учнів до 10-х класів. Цей крок є ключовим етапом переформатування старшої школи

допомагатимуть підліткам усвідомлено обирати спеціалізацію, яка прямо перетинатиметься з їхнім майбутнім фахом у закладах вищої освіти.

4. Академічна свобода та оновлена матеріальна база

Для тих випускників 9-х класів, які вирішили залишитися в системі загальної середньої освіти (а не пішли до коледжів), департамент освіти Вінницької міської ради гарантував місця в нових ліцеях. Основна хвиля подачі документів закінчилася влітку, а формування профілів та напрямків відбувалося на основі безпосередніх запитів та анкетування самих школярів.

ЩО ДАДУТЬ ПРОФІЛЬНІ ЛІЦЕЇ

Профільні ліцеї будуть акумулювати кращі матеріально-технічні ресурси міста (сучасні лабораторії, комп'ютерні класи тощо). Вчителі отримали ширшу професійну автономію: право самостійно обирати підручники, авторські методики викладання та укладати робочі навчальні програми.

Під час визначення майбутньої мережі враховували не лише розташування шкіл, а й можливості закладів забезпечити якісне профільне навчання.

— До цього була здійснена велика аналітична робота. Враховувалось дуже багато складових. Ми почали цю роботу ще до війни, тому враховували мікрорайон, матеріально-технічне забезпечення закладу і кадрове. Тому що профільна школа — це не профанія, вона має дійсно давати якісну освіту, яка дасть змогу нашим дітям-старшокласникам обрати омріяну професію і мати відповідну підготовку, — зауважила керівниця профільного департаменту.

Перед запуском профільного навчання двічі опитували батьків дев'ятикласників. Це допомогло зрозуміти, які напрями навчання є найбільш затребуваними.

— За законом у кожному закладі має бути не менше трьох профілів навчання на паралелях, тобто заклад не може бути ліцеєм, якщо він не запропонує три профілі. Було проведено двічі опитування батьків учнів дев'ятого класу, ми мали визначити, які профілі будуть популярні, які не будуть популярні. І, як виявилось, їх дуже багато. Коли дивилися на них, це й мистецтво, це й фізкультурний, це й мовний — англійська, німецька, українська, філологія, це й фізико-математичний, — сказала Оксана Яценко.

Найбільше заяв подали на мовні, природничі та математичні профілі.

— Зараз ми проводили двічі опитування, але за результатами подачі заяв ми вже реально бачимо, які профілі є запитувані, а які профілі не є цікавими для наших дітей, колишніх дев'ятикласників і їх батьків. Серед найпопулярніших, найбільше класів і найбільше дітей набрали такі профілі: українська мова і література, англійська і німецька мова, фізика, математика, інформатика, хімія та біологія і географія, — сказала Оксана Яценко.

За інформацією департаменту освіти, деякі профілі можуть відкривати не в одному, а у кількох класах — залежно від кількості заяв. Зарахування до 10 класів у 2026 році відбувається без прив'язки до території обслуговування школи. Учні можуть обирати заклад за профілем, а не за місцем проживання. Найбільший попит цього року має ліцей №23.

Десятикласники, які підуть до ліцеїв у 2026-2027 навчальному році, ще навчатимуться за чинним державним стандартом. Повний перехід старшої школи на новий стандарт відбудеться з 2027 року. Тоді структура навчання у 10 класах зміниться: обов'язкових предметів стане менше, а частину дисциплін об'єднають в інтегровані курси.

КОРОТКО

Дворазові 200-бальники

■ У Вінниці відзначили чотирьох випускників, які склали національний мультипредметний тест на максимальні 200 балів одразу з двох предметів.

Найвищі результати цього року показали Іван Востряков та Анна Рубан із Вінницького технічного ліцею, а також Катерина Кириченко та Максим Бондар з фізико-математичного ліцею №17.

Іван Востряков отримав по 200 балів із математики та фізики й планує навчатися за напрямом міжнародної інженерії. Катерина Кириченко обрала спеціальність аналізу даних. Максим Бондар хоче пов'язати майбутню професію з математикою.

Наші серед 50 кращих педагогів країни

■ Організатори Global Teacher Prize Ukraine 2026 оголосили імена 50-ти півфіналістів національної премії для педагогів. До списку найкращих увійшли двоє педагогів із Вінниччини, які продовжать боротьбу за вихід до десятки фіналістів престижної національної премії.

Серед півфіналістів Олена Заєць — учителька всесвітньої історії, історії України, громадянської освіти та основ правознавства Райгородського ліцею. Також до 50 кращих потрапив учитель технологій Вінницького ліцею №23 Дмитро Луп'як.

І одразу три представниці Вінниччини змагаються у спеціальній номінації «Дошкілля». Це вихователька закладу №21 Вінницької міської ради Віра Бережок, педагогиня Муховецького закладу дошкільної освіти «Калинонька» Анна Поліщук та вихователька Могилів-Подільського закладу №1 Лоліта Саранчук.

Ім'я переможця Global Teacher Prize Ukraine 2026 стане відомим 3 жовтня, у Всесвітній день учителя.

Готують асистентів

■ На Вінниччині готують фахівців, які допомагатимуть дітям з особливими освітніми потребами навчатися у звичайних школах. Наразі освітню підготовку пройшли 61 особа з 16 громад області. Загалом протягом 2023–2026 років в області підготовлено вже 288 асистентів для 40 громад.

КОРОТКО

Ремонтують дороги

■ Понад 10 тисяч квадратних метрів ямковості ліквідували на дорогах місцевого значення у 15 громадах Вінниччини. Роботи охопили 16 дорожніх ділянок. Про це повідомила начальниця ОВА Наталя Заболотна.

Ремонтні роботи проводили на таких ділянках:

- ◆ Осічок — Івча — Балин;
- ◆ Писарівка — Сокиринці;
- ◆ Шаргород — Вищеольчедаїв — Конишів;
- ◆ Жмеринка — станція Браїлів;
- ◆ М-21 — Голендри — Нова Гребля;
- ◆ Чернятин — Калинівка — Шепіївка;
- ◆ межа Хмельницької області — Слобода Кустовецька;
- ◆ Верхівка — Ялтушків — Ходаки;
- ◆ межа Житомирської області — Погребище — Іллінци;
- ◆ Черемошне — Васильківці;
- ◆ Плисків — Якимівка;
- ◆ Капустяни — Ободівка;
- ◆ Тульчин — Клебань — Ладизин;
- ◆ Ольгопіль — Любомирка;
- ◆ Вербка — Бритавка;
- ◆ Мякохид — Джулинка.

Фінансують ремонт дорог місцевого значення за рахунок державних коштів та співфінансування територіальних громад у пропорції 50 на 50.

Втопилася жінка

■ У ставку на вулиці Синьоводській у Вінниці потонула 55-річна жінка. Це вже 24-та загибель на воді на Вінниччині від початку літа.

Місцеві жителі побачили у воді людину, яка вже не подавала ознак життя. Рятувальники дістали жінку з води та передали її тіло працівникам поліції.

Обставини загибелі встановлюють.

Рятувальники вкотре закликають не нехтувати правилами безпеки біля водойм.

СЕРЕДНЯ ЗАРПЛАТА — 27,5 ТИСЯЧІ. ХТО ЗАРОБЛЯЄ БІЛЬШЕ, А ХТО МЕНШЕ?

Цікаво ■ Ми знайшли найбільш і найменш оплачувані професії у Вінниці та розібралися, чому одні спеціальності дорожчають шаленими темпами, а інші роками залишаються на рівні мінімалки



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

На серпень 2026 року середня зарплата у Вінниці складає 27 500 гривень, повідомляє work.ua. Держстат показує ще вищу «планку» — 28 048 гривень станом на червень 2026-го.

Чому цифри не сходяться? Бо Держстат враховує офіційну звітність усіх підприємств, Work.ua — зарплати, вказані роботодавцями в оголошеннях про вакансії.

Але на яких посадах реально стільки заробляють у Вінниці — і чи заробляють узагалі?

ЗАРПЛАТИ ЗА ПОПУЛЯРНИМИ ПОСАДАМИ

Work.ua наводить середні розміри зарплат на найпопулярніших вакансіях — тих, де найбільше відгуків від шукачів роботи.

■ Продавець-консультант отримує у Вінниці 21 тисячу гривень, менеджер з продажу — 35 тисяч, кухар — 28,5 тисячі, водій — 35 тисяч. Комірнику платять у середньому 26 тисяч, касиру — 20,8 тисячі, бариста має 21 тисячу щомісяця.

■ Різномарочний заробляє 27,5 тисячі, адміністратор — 22,5 тисячі. Найменше серед популярних вакансій отримують прибиральники — 15 тисяч гривень на місяць.

Якщо порівняти ці цифри із середньою зарплатою по місту (27 500-28 048 грн), виявляється показова картина: з усіх популярних вакансій цю планку перевищують лише водії і менеджери з продажу. Решта — продавці, касири, бариста, адміністратори, прибиральники — заробляють помітно менше «середнього» по Вінниці.

ДЕ ПЛАТЯТЬ НАЙБІЛЬШЕ

Сайт з пошуку роботи також показує, де у Вінниці платять найбільші зарплати.

Лідер топу — водій-міжнародник: 67,5 тисячі гривень на місяць, і за рік оплата праці на цій посаді зросла на 35%. На другому місці — менеджер з продажу нерухомості: 57,5 тисячі (+44% за рік — найбільше зростання серед лідерів рейтингу). «Бронза» — регіональний менеджер, 51 тисяча гривень (+28%).

Далі йдуть оператор кол-центру (47,5 тисячі), менеджер з розвитку та автослюсар (по 45 тисяч), інженер-конструктор (43 тисячі), головний бухгалтер (42,5 тисячі),

Найбільша прірва в оплаті праці у Вінниці — між водієм-міжнародником і охоронцем — різниця майже в п'ять разів

водії таксі та торговий представник (по 40 тисяч).

ЯКІ ПРОФЕСІЇ НЕДООЦІНЕНІ

Найменші зарплати по місту, за даними work.ua:

- няня, охоронець — по 14 тисяч гривень;
- прибиральниця — 15 тисяч гривень;
- посудомийниця — 16,5 тисячі гривень;
- флорист — 18 тисяч гривень;
- адміністратор салону краси — 18,5 тисячі гривень.

Найбільша прірва в оплаті праці у Вінниці — між водієм-міжнародником (67,5 тисячі гривень) і нянею чи охоронцем (по 14 тисяч) — різниця майже у 4,8 раза.

І якщо серед «популярних» вакансій середню зарплату по місту



Одному — 15 тисяч, іншому — понад 60. Прибиральники та водії-міжнародники працюють в одному місті, але перебувають у геть інших реальностях по зарплатах

перевищують лише водії і менеджери з продажу, то переважна більшість масових професій — від продавця до прибиральниці — залишаються нижче цієї планки.

ЧОМУ ОКРЕМІ ПРОФЕСІЇ ДОРОЖЧАЮТЬ НАЙШВИДШЕ

За словами директорки департаменту реалізації політики зайнятості Державного центру зайнятості Вікторії Васильєвої, війна повністю переформатувала ринок праці. Якщо раніше роботодавець міг обирати найкращого серед десятків кандидатів, то тепер компанії борються за кожного фахівця — переглядають зарплати, додають соцпакети, медичне страхування, оплату оренди житла й проїзду.

Парадокс, на який звертає увагу Васильєва: в країні одночасно є безробіття, і роботодавці, які не можуть знайти людей. Бракує кваліфікованих і вузькопрофільних кадрів: внутрішнє переміщення, міграція за кордон і мобілізація вимили з ринку мільйони працівників.

Водії — і особливо водії-міжнародники — тримають першість у попиту вже три роки поспіль, а в окремих регіонах їхній дефіцит сягає 30-40%. Адже значна частина чоловіків мобілізована, а обсяги логістики — доставка палива, гуманітарної допомоги —

тільки зростають. Тому зарплати таких водіїв у базі служби зайнятості можуть сягати не лише 67,5 тисячі, а й 100, 120 і навіть 150 тисяч гривень.

Другий напрям із гострим кадровим голодом — будівництво: мулярі, покрівельники, електрозварники, токарі високих розрядів, інженери-проектувальники. Роботодавці, за словами Васильєвої, буквально «полюють» за такими фахівцями.

Зростають зарплати й у медицині: реабілітологів, психологів, психотерапевтів запрошують на вищі оклади. Їх робота потрібна одночасно і цивільним, і військовим. У державному секторі це 40-50 тисяч гривень доходу, у приватному — 80-100 тисяч.

Спільний знаменник для всіх цих професій — дефіцит. За словами Васильєвої, «ринку праці — це не про дипломи, а про навички»: цінується не факт освіти, а готовність швидко переучуватися й закривати конкретну нішу.

І саме тут ховається зворотний бік вінницької статистики зарплат. Професії на протилежному «полюсі» рейтингу — прибиральниця, няня, посудомийниця — це не про дефіцит, а про протилежну ситуацію: мінімальний поріг входу й традиційно високу пропозицію робочих рук.

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ,
СЕЙФИ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55
sapsan.vn.ua

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

ЧОТИРИ РОКИ НЕ ГОВОРИЛИ ДОНІ, ЩО ТАТО ЗАГИНУВ

Пам'ятаємо ■ Згадуємо військового хірурга зі Жмеринки Сергія Івахненка. Він загинув ще до того, як почалася велика війна, — 5 грудня 2019-го. Йому назавжди 32! Подобиці короткого, але яскравого життя військового медика дізнався журналіст RIA



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067) 1079091

Сергій Івахненко три рази звертався до ТЦК із заявою. Просився в АТО. Робив це наприкінці 2016-го — початку 2017-го року. На той час працював хірургом у Жмеринській центральній районній лікарні. Якраз тоді у його житті сталася хвилююча і важлива подія — дружина Наталія народила донечку. Назвали дівчинку Сашенькою.

Попри сімейні клопоти, Сергій продовжував добиватися підписання контракту. Це було непросте рішення: він розумів, що мав би бути поруч із дружиною, але також усвідомлював, що його допомоги ще більше потребують поранені в АТО.

Нарешті його заяву задовольнили. Сталося це у березні 2017-го. Місцем служби визначили 59-й мобільний військовий шпиталь. На той час заклад розташовувався у Северодонецьку Луганської області.

До сліз болючими стали хвилини прощання: ніжно пригорнув дружину, взяв на руки їхню крихітку-принцесу...

Про ті дні нині з сумом згадують дружина пані Наталія, у якої тепер душа кричить від розпачу. Крається від болю серце у батьків: матері пані Аллі і батька Сергія. Автор дізнався, як згадують про хірурга його колеги по роботі зі Жмеринської лікарні. І не тільки вони.

ЩЕ В ШКОЛІ ЙОГО НАЗИВАЛИ «ДОКТОР» АБО «ХІРУРГ»

Прошу Аллу Івахненко згадати про сина те, що найбільше зберігається у кутках пам'яті, у її серці. Неважливо, про який період життя йдеться. Жінці важко ділитися спогадами. Майже сім років вона несе важкий тягар материнського горя, живе з незагоєною раною, що не перестає боліти з того страшного дня — 5 грудня 2019-го.

— Кажуть, що час лікує, — з сумом говорить пані Алла. — Це неправда. Нічого він не лікує. Рана не перестає боліти.

Вона починає згадувати і не стримує сліз.

— Сергій дуже хотів бути лікарем, — розповідає співрозмовниця. — Не знаю, чому так, але це в ньому з самого дитинства. Про його мрію знали у школі. Його називали «доктор» або «хірург». Коли він прибув на службу у мобільний шпиталь, то йому не треба було придумувати позивний. Він

уже мав його — «Хірург». Отак це прізвисько потягнулося за ним аж до останнього дня. Хотів стати хірургом і став ним. Можливо, смішно згадувати епізод з дитинства. Але якщо мрія збулася, то це тільки підтверджує, що дитина відчула свою майбутню професію ще змалку.

Пані Алла розповіла епізод з раннього дитинства сина.

— Якось чую, плаче мій Сергійко, — продовжує жінка. — Думаю, що сталося? Забігаю у спальню, а він тримає у руках бджілку. Кризь слізи каже, що хотів її пліпелювати. Ще й толком не міг розмовляти. То ми зрозуміли, що то його слово схоже на «оперувати». А бджілка його вкусила. Пізніше, коли став студентом Вінницького медичного університету, ми йому згадували той випадок. Кажали, що то була твоя перша операція.

З першої спроби Сергій не вступив до університету, незважаючи на те, що школу закінчив із золотою медаллю. Бюджетних місць виділяли обмаль. Пішов проситися на роботу у лікарню. Працював санітаром. Наступного року витримав вступні випробування і став студентом. Одразу обрав для себе спеціальність «Хірургія». Інтернатуру проходив у нашій Жмеринській лікарні, надалі залишився тут працювати.

МАВ З КОГО ПРИКЛАД БРАТИ

Дідусь і тещо Сергія Івахненка — Сергій Цюзь все життя працював у Жмеринській лікарні хірургом. Лікарем була і його бабуся Надія Горлова. Нині у лікарні рятують пацієнтів від хвороб дядько Сергія — Олександр Цюзь, він теж хірург, а його дружина пані Ірина завідувачка лабораторії.

Саме дідусь Сергій і дядько Олександр були першими наставниками молодого хірурга Івахненка. Від них почув важливі поради, вони ділилися з ним своїм досвідом.

Але це ще не всі представники медичної династії їхньої родини. Тітка Сергія — Тетяна Верба трудиться у Жмеринській лікарні відновного лікування. Найбільш відомим, особливо серед військових, є її чоловік — Андрій Верба. До війни він оперував у Військово-медичному клінічному центрі. Рятуював військових у мобільному шпиталі. Хірург Верба першим в Україні здійснив операцію у польових умовах, тобто поза межами шпиталю. Найбільш унікальну операцію виконав у 2022 році: з грудної порожнини військового дістав нерозірвану гранату. Поруч із ним біля операційного столу

знаходилися сапери. Андрій Верба удостоєний низки державних нагород, йому присвоєне звання заслуженого лікаря України, захистив дисертацію доктора медичних наук, професор, військово-медичної служби. Жмеринські депутати присвоїли йому звання Почесного громадянина міста залізничників. Донька Андрія Верби і її чоловік також працюють медиками.

— Ми всі багато зобов'язані моїй мамі, її звали Тамара Горлова, — розповідає Алла Івахненко. — Золоті медалі в родині, і Сергієва теж, це її заслуга. Вона допомагала готуватися до вступу в університет. Працювала учителем фізики й математики. Навчання для неї було святе. І такого ставлення вимагала від кожного з нас.

ВІН БУВ СИЛЬНИМ ДІАГНОСТОМ

У лікарні колеги казали, що Сергій Івахненко бачить хворобу наскрізь. Таких лікарів ще називають майстром точного діагнозу.

Йому не треба було придумувати позивний, ще в школі називали «Хірург», це прізвисько тягнулося за ним до дня загибелі

Міг з першого погляду зрозуміти, що болить.

Так було в одному з випадків, про який Алла Івахненко дізналася уже після того, як сина не стало.

— Якось невістку зустріла жінка, яка у свій час приходила на прийом до Сергія, — говорить співрозмовниця. — Вона згадала, як тоді, на прийомі, син точно визначив діагноз її хвороби. Оглянув, уважно подивився, а тоді сказав: «Вам треба звернутися у спеціалізовану клініку у Вінницю. До того ж, маєте зробити це негайно!» Потім ще раз наголосив: «Негайно! Чуєте мене?» Пацієнтка дослухалася до поради.

— Я вашому чоловікові життям зобов'язана, — продовжила пацієнтка. — Якби тоді він терміново не направив мене до потрібних лікарів, мене б уже не було на світі. А так врятували! Бо спершу пропонували інше лікування.

Згораю, світло даючи

У День вшанування пам'яті загиблих медиків, 10 липня 2026 року, на фасаді Жмеринської центральної районної лікарні встановили меморіальну дошку, присвячену Сергію Івахненку.

На ній є напис: «Згораю, світло даючи». Це відомий вислів у перекладі з латинської мови. Його найчастіше використовують стосовно медиків. Цей образ порівнюють зі свічкою: вона світить іншим, але



Сергій Івахненко (крайній праворуч) починав службу хірургом у мобільному шпиталі у Северодонецьку. Знімок 2018 року, його надала мати полеглого пані Алла

«БАБУСЮ, СКИНЬ ТУ ЧОРНУ ХУСТКУ»

Сашенька дуже чекала тата на свій день народження. 15 грудня 2019-го їй виповнилося три роки. Мама говорила, що тато приїде її привітати. Як дитина чекала того дня!..

Але тато не прийшов.

— Боже, бачили б ви, як вона по хаті його шукала! — згадує ту ситуацію Алла Івахненко. — Дитина ще сподівалася, що він десь таки є. А потім настали страшні хвилини. Дівчинка почала кричати: «Ви ж мені обіцяли! Ви ж обіцяли, що таточко приїде! Мій дорогий чуйний дитячим серденьком... де він?» Не можу передати наш стан з невісткою у ті хвилини. Це був просто жах. Про таке дуже важко згадувати. Вона так його чекала. Може, відчувала щось недобре своїм чуйним дитячим серденьком... До мене каже: «Бабусю, скинь цю чорну хустку, нащо ти її одягла, тобі в ній погано».

Її мама, щоб якось заспокоїти дитину, почала говорити, що тато приїде, коли вилікує усіх поранених.

У такому чеканні дитина жила наступні майже чотири роки. Весь цей час виглядала тата. А вже коли пішла до школи, тоді мама змусила була сказати правду. Не хотіла, аби донька побачила портрет тата у галереї Слави, що у вестибюлі Жмеринського ліцею №5. Нині Сашенька тут навчається, ходить тими коридорами, якими колись ходив її татусь. Тут вчилася також її мама, пані Наталія, а тепер працює учителькою англійської мови. І бабуся Алла випускниця п'ятої школи.

— Сашенька дуже розвинута дівчинка, — говорить про внучку пані Алла. — У неї гарно поставлений голос, гарна дикція. Вона декламує вірші. Бере участь у конкурсах. Вже й перемагала. Читає вірші Шевченка, озвучує поетичні рядки про наших оборонців. Тато б дуже гордився такою дитиною. Як він її любив! Не міг натішитися своєю кровинкою.

ТЕЛЕФОН НЕ ПОВЕРНУЛИ

Прошу пані Аллу показати фотографії сина Сергія з тих місць, де він рятував поранених. Вона розповідає, що, крім Северодонецька, виконував завдання у Попасній, Щасті, Маріуполі, Луганську, Сватовому, Первомайську. Нагороджений нагрудними знаками «За військову доблесть» та «За зразкову службу». Мав військово-медичне звання старшого лейтенанта медичної служби.

— З військовими фотографіями сина вийшла неприємна історія, — з розчаруванням говорить жінка. — Знаю, світлина була у його телефоні. Сергій фотографувався у кожному місті, де виконував завдання. Але телефон нам не повернули. Скільки не просили, нічого не допомогло. Кажали, що вкрали. Та в нього смартфон не такий крутий, щоб красти. Не вірю в це. Мабуть, є інша причина.

Останнім місцем служби їхнього сина став 61-й мобільний військовий шпиталь. Цей заклад знаходився у Маріуполі, підпорядковувався Військово-медичному клінічному центру Південного регіону в Одесі.

дували свого колегу найкращими словами. Говорили про його високу відповідальність у ставленні до роботи, до пацієнтів. Згадували про його людяність. Їхні слова чула маленька дівчинка з дорослими очима. Донечка Сашенька, мабуть, чи не єдина, хто серцем вловлював кожне слово про дорогого татуса. Вічна слава Герою! Доземний уклін батькам, які виховали сина патріотом рідної землі.

ЯК ВІННИЦЬКІ СУДИ СКАСОВУЮТЬ ШТРАФИ ТЦК

Аналіз ■ Проаналізували судові рішення у Вінницькій області щодо штрафів від ТЦК за порушення обліку та мобілізації. З'ясували, що суди доволі часто стають на бік позивачів. Розповідаємо, у яких випадках постанови скасовують, і що радить юрист тим, хто хоче оскаржити штраф



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Усі ТЦК та СП мають право розглядати справи, виписувати протоколи за трьома статтями Адмінкодексу. Йдеться про такі:

■ 210 «Порушення призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку»;

■ 210-1 «Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію»;

■ 211 «Зіпсуття військово-облікових документів чи втрата їх з необережності».

Розміри покарань: штрафи 17-34 тисячі гривень. Оскаржити постанову можна в ієрархічно вищому органі: якщо постанова винесена районним ТЦК та СП, пишете скаргу до обласного. Або уже через суд. Ми переглянули деякі судові рішення.

ВИПИСАЛИ ШТРАФ УЖЕ МОБІЛІЗОВАНОМУ

За статтею 210 Адмінкодексу, якою передбачене покарання за порушення правил військового обліку, в нашій області є 103 рішення.

Крайнє з них було прийняте 10 серпня Могилів-Подільським міськрайонним судом. Позивач звернувся до суду, щоб скасувати постанову начальника місцевого ТЦК. У ній йшлося про штраф 17 тисяч гривень за те, що чоловік не уточнив вчасно свої військово-облікові дані.

Із цим штрафом він не погодився, бо свій обов'язок виконав: через ЦНАП оновив військово-облікові дані, про своєчасність їх оновлення свідчать дані з застосунку «Резерв+». Це все, за словами позивача, було відображено в його електронному військово-обліковому документі.

ТЦК не надав докази, які це б спростували, тому суд вирішив скасувати постанову про накладення штрафу та зайняв сторону позивача у цій справі.

У іншому рішенні того ж Могилів-Подільського міськрайонного суду йшлося про скасування штрафу 17 тисяч гривень, який ТЦК виписали уже мобілізованому чоловіку.

Позивач звернувся до суду, щоб скасувати стягнення, яке він вважає незаконним. Підставою для притягнення до адмінвідповідальності стало те, що людина не з'явилася за викликом по повістці. Чоловік стверджував,

що повістку він не отримував. Ба більше, з лютого 2022 року є мобілізованим, тому йому не зрозуміло, чого його викликають до ТЦК. При складанні протоколу про адмінправопорушення, військовий зазначив всі ці обставини, але вони були проігноровані представниками ТЦК.

І наостанок позивач зазначив, що за змістом протоколу його притягнули до відповідальності за «Порушення правил військового обліку» (ч. 3 ст. 210 КУпАП), але у постанові, яку людина оскаржувала в суді, було інше покарання — «Порушення законодавства про мобілізацію» (ч. 3 ст. 210-1 КУпАП).

Суд погодився з цими доводами, ТЦК не надало спростування цим доказам і постанову про штраф скасували.

А у рішенні Піщанського районного суду йшлося про скасування штрафу 17 тисяч гривень, який виписали людині, що була визнана обмежено придатною до військової служби.

Позивач стверджує, що отримав повістку із направленням на ВЛК, але відмовився проходити комісію. Причиною стало те, що він не мав при собі необхідних медичних документів, які б підтверджували його стан здоров'я. Адже його затримали і доставили до ВЛК. І також позивач нарікав на психологічний і фізичний тиск.

У ТЦК це спростували: група оповіщення намагалася вручити йому повістку про необхідність пройти ВЛК. Чоловік відмовився, про що був складений акт відмови від отримання повістки. Йому вручили копію протоколу та повідомили про дату розгляду його справи про адмінправопорушення, але в зазначений день людина не з'явилася.

Начальник ТЦК виписав постанову про штраф 17 тисяч гривень. Звинувачення у тиску відповідач назвав безпідставними і «відвертою спробою очорнення військовослужбовців ТЦК та СП».

Суд зайняв бік позивача: мовляв, не можна складати постанову про адмінправопорушення без присутності людини, до якої це стягнення застосовується. Тому штраф на 17 тисяч скасували.

ОДНА СПРАВА РОЗГЛЯДАЛАСЯ У ВЕРХОВНОМУ СУДІ

Натомість за статтею 210-1 КУпАП «Порушення законодавства про мобілізацію» вінницькими судами були винесені 77 рішень.

І тут також огляд починаємо



Штраф за неявку до ТЦК можна оскаржити. Вінницькі суди вже скасували десятки таких постанов через недоведене вручення повісток

з рішення Могилів-Подільського міськрайонного суду. За рішенням, яке набрало чинності 28 липня, йшлося про те, що позивачу надіслали повістку. Він не з'явився у визначений день. Тому ТЦК склало на нього постанову про адмінправопорушення за статтею 210-1 Адмінкодексу і наклало штраф 17 тисяч.

Позивач стверджував, що повістку не отримував. Також не був належним чином повідомлений про день, час та місце розгляду справи про правопорушення.

Одна зі справ дійшла аж до Верховного Суду. Касаційний адмінсуд скасував попередні рішення судів

Суд прийняв ці доводи. Погодився із тим, що немає доказів того, що повістка була вручена — відсутні складені акти про вручення або відмови від отримання повістки, відеозапис вручення/відмови, а тому позивач не мав умислу не з'являтися до ТЦК за викликом.

Отож, рішення про штраф скасували. Справу закрили за обставин відсутності події і складу адміністративного правопорушення.

Схожу справу розглядали

у Тиврівському районному суді. Позивач звернувся до суду, щоб скасувати постанову про штраф 17 тисяч гривень за те, що він «не з'явився за повісткою із метою уточнення військово-облікових даних та за потреби проходження військово-лікарської комісії».

Чоловік назвав постанову незаконною та просив суд її скасувати. Причинами цього стали те, що повістку він не отримував; не був присутнім на засіданні в ТЦК, де розглядали його справу; із постановою про призначення йому штрафу за статтею 210-1 КУпАП не був ознайомлений. Більш того, він про це стягнення дізнався, коли прибув до ТЦК за іншою, пізнішою повісткою, щоб уточнити свої військово-облікові дані.

Відповідач надав докази, за якими позивач був «належно повідомлений про вручення повістки» — вона була сформована, відправлена рекомендованим листом «Укрпошти», але повернута назад у зв'язку з відсутністю отримувача.

Позивач це спростовує — пошта не надіслала йому повідомлення про необхідність отримати рекомендованого листа. Крім того, він додав, що уже з'являвся до ТЦК з метою уточнення військово-облікових даних, тому не мав наміру ігнорувати повістку, про яку не знав.

Суд врахував доводи позива-

ча та ухвалив рішення на його користь: штраф скасували, провадження закрили.

А щонайменше одна справа розглядалася навіть Верховним Судом. Позивач звернувся до Касаційного адмінсуду, бо Вінницький міський суд та Сьомий апеляційний адмінсуд ще у 2025 році залишили позовні заяви без розгляду, адже був пропущений строк на оскарження постанови.

Позивачу в листопаді 2024 року призначили штраф за статтею 210-1 Адмінкодексу. До суду звернувся в березні 2025 року. Раніше не зміг, бо проходив військову службу і тому не міг вчасно подати позов. Проте ця причина виявилася необґрунтованою для поновлення 10-денного строку на оскарження за рішеннями двох судів.

Касація скасувала рішення цих судів, мовляв вони «позбавили права особи на судовий захист». І наразі ця справа про стягнення штрафу перебуває на новому колі розгляду в судах. Вінницький міський суд у травні 2026 року знову визнав причини неповнозначними для поновлення строку на оскарження та залишив позовну заяву без розгляду.

На початку серпня Сьомий апеляційний адмінсуд скасував це рішення і направив справу на новий розгляд до Вінницького міського суду.

«Рішення ТЦК можна оскаржити, але важливо не зволікати»



АНТОН
КОВАЛЬЧЕНКО,
ЮРИСТ
КРИМІНАЛЬНОГО ТА
ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА

— Якщо йдеться про штраф, наприклад, за неявку за повісткою чи порушення правил військового обліку, його можна оскаржити в суді. На практиці одними з ключових питань є те, чи була людина належним чином повідомлена, чи є докази вручення повістки, чи правильно ТЦК оформив матеріали та чи

дотримався процедури розгляду справи.

Тому людині варто не просто написати, що вона не згодна зі штрафом, а зібрати докази: постанову ТЦК, документи щодо отримання або неотримання повістки, поштові повідомлення, дані з «Резерв+» та інші документи, які підтверджують її позицію. При цьому потрібно пам'ятати про строки. Постанову про адміністративне правопорушення можна оскаржити протягом 10 днів з моменту її отримання. Якщо цей строк пропущений,

його можна просити поновити, але потрібно пояснити причини пропуску.

Окремо оскаржуються рішення ВЛК та відмови у наданні відстрочки. Тут уже діють інші процедури та строки.

Тобто головне правило таке: якщо людина вважає рішення ТЦК незаконним, не варто просто ігнорувати його. Потрібно отримати постанову або письмове рішення, перевірити, як воно було прийняте, зібрати докази і вчасно звернутися зі скаргою або до суду.

«Майстер на год»: Всі внутрішні, зовнішні рем.роботи. Допомога по дому та господ (097) 570-63-32

«Майстер на прокат»допом. по дому:замки, люстри, сантех.,меблі, чистка бойлерів. (097) 674-43-61

«Під ключ» Розчищення ділянок. Обрізка дерев. Чистка фруктових садів. (063)747-32-80, (098)409-89-94

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067)490-87-83, (093)103-93-43

Розчищення ділянок «під ключ». Обрізка дерев. Чистка фруктових садів. (098)409-89-94, (063)747-32-80

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ.конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Допомога по дому та господарстві. Всі внутрішні, зовнішні ремонтні роботи. (097)570-63-32

Косіння трави, газону, бур'янів. Розчистка запусених ділянок. Професійно. (099) 549-09-19

Ремонт побутових холодильників будь-яких марок на дому. (097) 618-76-77

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

РЕМОНТ І ПЕРЕТЯГУВАННЯ М'ЯКИХ МЕБЛІВ. НА ДОМУ У ЗАМОВНИКА. (098) 385-93-90

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильник. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

Чоловік - послуги: сад, город, дім, двір. (067) 430-71-99

ЗАЛІЗОБЕТОН
ВІД ВИРОБНИКА

ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ

ПЕРЕМИЧКИ

БЛОКИ

БЕТОН

м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБК"
тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09 567163

ФОП КІПОРЕНКО Л.І.
Оптова та роздрібна торгівля

КОЛЬОРОВІ МЕТАЛИ ТА СПЛАВИ

- АЛЮМІНІЙ
- БРОНЗА
- ЛАТУНЬ
- МІДЬ
- ХАРЧОВА Н/Ж

ПОЛІМЕРНІ МАТЕРІАЛИ

- КАПРОЛОН
- ФТОРОПЛАСТ
- ТЕКСТОЛІТ
- ЕБОНІТ
- ОРГСКЛО

ВИРОБНИЦТВО ПРОМИСЛОВОГО ОБЛАДНАННЯ, СПОРТИВНИХ ТРЕНАЖЕРІВ ДЛЯ ВУЛИЦІ, ДЛЯ ЗАЛУ, ДЛЯ ДОМУ

м. Вінниця, 2-й пров. Хмельницького шосе, 6
тел. +38 (067) 290 95 49, +38 (093) 943 08 03
e-mail: kli.vn.ua@gmail.com

8. АВТОМОБІЛІ

8.1 ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

ВАЗ-2107, 1988 рік випуску, колір зелений, пробіг 82000 км, 2-ий власник. Гарний стан. Ціна договірна. (096) 456-07-05

ЗА3-Славута, 2006 року випуску, карбюратор. Торг. (068) 003-23-53

ОПЕЛЬ-ВЕКТРА Ц В ДОБРОМУ СТАНІ, 2004Р, КОРОБКА АВТОМАТ, ГАЗ ВПИСАНИЙ, ВЛАСНИК. ЦІНА 4200 У.О. М.ЖМЕРИНКА. ДЕТАЛІ ЗА ТЕЛ. (097) 059-31-17

8.3 КУПЛЮ

АВ причепи, бетонозмшувачі, різні та інше. (097) 127-54-23

Авто, причепи та скутери, мопеди куплю (067) 136-23-76

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картоплесаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сіногребалки 4,5 сонечок, розкидач мін.добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини.Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

Обприскувачі польові та садові 200, 300, 400, 600, 800, 1000л. Косарки:сегментні, роторні, садові. Сівалки, плуги, фрези (096)495-75-48, (063)651-91-92

Трактори Т-25, МТЗ.Передні мости на МТЗ нового,старого зразку та балочні,після кап.ремонту. Білорусь.Борони зубові,важкі (067)318-15-13, (097)713-54-93

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%. ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27



ОРЕНДА АВТОВИШКИ
висота підймання 14 метрів
«стріли». Ціна договірна.

(067) 508-95-14

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

KUMHO TIRES

Sava

BRIDGESTONE

TOYO TIRES

FIREMAX

DOUBLESTAR

ПП "Капітан"
м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28
(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKÜ

SADA BATTERY COMPANY

topla

ПП "Капітан"
м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28
(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

9. РОБОТА

9.1 ВОДІІ, ЕКСПЕДИТОРИ, ВАНТАЖНИКИ, КОМІРНИКИ

Водій кат. «С,Е» на Зерновоз, можливо без досвіду роботи, гнучкий графік. Гідна заробітня плата. м.Вінниця. (068) 861-44-14

Водій категорії С, Е. Робота водієм на Новій Пошті по Україні. Зарплата договірна. (067) 473-90-43

Водій на автобус категорії «Д». Автобус ПА3-Еталон, приміський маршрут. 15 днів робочі - 15 днів вихідні. З/п договірна. (067) 895-64-38

ВОДІЙ НА МАН, САМОСКІД, МАНІПУЛЯТОР, 10Т. (097) 758-70-70

ВОДІЙ НА НАВАНТАЖУВАЧ «СТАЛЕВА ВОЛЯ». (097) 758-70-70

КОМІРНИК-КАСИР НА МАЙДАНЧИК БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ (ЖІНКА, МОЖЛИВО ПЕНСІОНЕР) (097) 758-70-70

9.2 КУХАРІ, ОФІЦІАНТИ, БАРМЕНИ, ТЕХНОЛОГИ



ОФІЦІАНТ. ПІЦЕЙОЛА.
Зручний графік роботи.
З/п висока.

(067) 124-28-48

Кухар/кухонний робітник, р-н Вишенька, графік 7/7 по 11 год. (067) 430-18-49, (050) 461-55-70

9.3 ОХОРОНЦІ

Нічний сторож в ТЦ «Жовтень». Зарплата 400 грн/змін. (098) 827-99-05

Охорона в приватний будинок, оплата 1000 грн/доба. (098) 827-99-05

ОХОРОННИКИ

в охоронну фірму. З/п 600-700 грн/доба. Вахта. Соц.пакет. З/п своєчасно. (067) 433-79-02, (067) 417-94-37

9.4 ПРИБИРАЛЬНИКИ, ПОКОЇВКИ, ПОСУДОМИЙКИ

ПОСУДОМИЙНИЦЯ, ГРАФІК РОБОТИ З ЧЕРЕЗ 3 ДНІ. З/П 700-1200 ГРН/ЗМІНА. (067) 915-41-90

ПОСУДОМИЙНИЦІ, 1500 ГРН/ДЕНЬ. ГРАФІК РОБОТИ 2 ЧЕРЕЗ 2. (067) 958-10-25

Прибиральниця в ТЦ «Жовтень». Зарплата 600 грн. в день. (098) 827-99-05

Прибиральниці потрібні на роботу, Замостянський р-н. (097) 524-10-99

9.5 ПРАЦІВНИКИ СТО, АЗС, МИЙКИ

Автоелектрик по автобусах. Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

Автозварювальник по ремонту автобусів. Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

Автофарбувальник автобусів. Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

Помічник автозварювальника (розбирання, зачистка іржі електроінструментом і збирання). З/п від 15 000 грн. (067) 895-64-38

Слюсар-ходовик (ремонт автобусів, КПП, задній міст, ресори, повітряна система). Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

СЛЮСАРИ НА СТО (МОЖЛИВО БЕЗ ДОСВІДУ РОБОТИ) ПО РЕМОНТУ ВАНТАЖНИХ АВТО MAN, DAF, VOLVO, SCANIA, MERCEDES, З/П 20000 +%. (068) 792-37-53 ВАДИМ, (068) 905-09-09 ОЛЕКСАНДР

ЯК ОБРАТИ ХОРОШЕ МІСЦЕ ВІДПОЧИНКУ З БАСЕЙНОМ У ВІННИЦІ

Безпечний релакс ■ Поки стовпчики термометрів у Вінниці б'ють усі рекорди, міські басейни тріщать по швах від напливу людей. Та чи справді відпочинок біля води є безпечним? Ми дізналися, на що звернути увагу, перш ніж стрибати у воду. Які залізні правила комфорту і безпеки зобов'язаний виконати кожен власник басейну



ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,
(067) 5267352

Коли стовпчики термометрів стрімко повзуть угору, локальні аквазони перетворюються на головні центри тяжіння. Проте сучасний відпочинок — це не лише про прохолодну воду, а й про безкомпромісний комфорт та безпеку. Власники відпочинкових комплексів мають усвідомлювати, що літній бізнес — це висока відповідальність.

УМОВИ ТА СТАНДАРТИ СУЧАСНИХ БАСЕЙНІВ

Власник комплексів відпочинку «Letto» і «VodaSky» Віталій Павловський навів ключові умови та стандарти, яких повинні суворо дотримуватися власники сучасних басейнів, щоб забезпечити гостям ідеальний та безпечний відпочинок.

— Сучасний відкритий басейновий комплекс — це давно вже не просто басейн із водою та лежачками. Сьогодні це ціла система безпеки, комфорту та якісного сервісу, де кожна деталь має значення.

Перш за все, як каже Віталій Павловський, це якісна система фільтрації та очищення води, сучасне насосне обладнання і теплонасоси, які підтримують комфортну температуру води незалежно від погодних умов. Саме це забезпечує безпечний та приємний відпочинок гостей.

Не менш важливим є покриття території. Воно має бути безпечним, неслизьким, а значна частина зони відпочинку повинна бути озеленена. Жива трава, дерева, декоративні насадження створюють зовсім іншу атмосферу та комфорт у спекотні літні дні.

Сучасний комплекс обов'язково має думати про дітей. Це окремий дитячий басейн із безпечною глибиною, приблизно до 70 сантиметрів, який бажано відокремити від дорослого басейну захисною конструкцією. Крім цього, велика площа території повинна бути відведена під дитячі майданчики, лабіринти та безпечні ігрові зони.

За словами Віталія Павловського, комфорт гостей також починається з якісного обладнання, інклюзивності та гігієни.

— Це сучасні шезлонги, зручні товсті матраци, які не втрачають свій вигляд після сезону використання. Для дотримання гігієни дуже важливо використовувати одноразові або багаторазові простирадла чи чохли, які після кожного гостя проходять санітарну обробку. Сонцезахисні креми та косметичні засоби залишають сліди на матрацах, тому це питання не лише естетики, а й гігієни.

БЕЗПЕКА ПОВИННА БУТИ АБСОЛЮТНИМ ПРІОРИТЕТОМ

— На території мають працювати професійно підготовлені рятувальники, які знають алгоритми дій у будь-якій надзвичайній ситуації, можуть оперативно надати домедичну допомогу та запобігти трагедії, — каже співрозмовник. — Басейн також повинен бути забезпечений усім необхідним рятувальним обладнанням: рятувальними кругами, кінцями Александрова, аптечками та іншими засобами для надання першої допомоги.

Окрему увагу потрібно приділяти інклюзивності. На території повинна бути достатня кількість сучасних вібралень, душових, роздягалень, а також усі необхідні умови для людей з інвалідністю. Це вже не додаткова опція, а стан-

дарт цивілізованого сервісу.

Важливою складовою сучасного комплексу є харчування.

— Люди очікують якісний фуд-корт із сучасним меню, стравами швидкого приготування, але водночас повинні бути легкі перші страви, свіжі овочі, овочі на мангалі, сезонні фрукти, які зберігаються відповідно до санітарних норм у холодильному обладнанні. Обов'язково мають бути якісна кава, прохолодні напої, морозиво та інша продукція належної якості, — говорить Віталій Павловський.

Сьогодні також дуже важливо, каже він, щоб заклад був енергетично незалежним.

— Сонячні панелі, акумуляторні системи та резервне живлення дозволяють навіть під час відключень електроенергії забезпечувати безперервну роботу систем очищення води, водопостачання, каналізації та всіх критично

Варто обирати басейни з лабораторним контролем води, системами фільтрації та облаштованими тінювими зонами

важливих комунікацій.

І, мабуть, найголовніше — це команда.

— Персонал має бути професійно підготовленим, мати необхідні медичні книжки та допуски до роботи, знати стандарти сервісу й дійсно поважати кожного відвідувача. А особливу увагу потрібно приділяти нашим військовим, ветеранам та учасникам бойових дій, — каже підприємець. — До них має бути максимальна повага, людяність і вдячність. На моє переконання, підтримка військових через систему пільг та знижок уже стала нормою відповідального українського бізнесу.

Не можна забувати й про комфорт території загалом, говорить Віталій Павловський.

— Достатня кількість меблів, зонти, затінені місця відпочинку, чистота, порядок і доглянута територія — це саме те, що формує перше враження гостей.



На базі з басейном повинен працювати рятувальник. А вода має бути чистою, без запаху, сміття, каламутності чи зеленого відтінку

Саме з таких деталей і складається сучасний басейновий комплекс європейського рівня. Люди сьогодні обирають не просто місце, де можна покупатися, а простір, у якому безпечно, комфортно, чисто, смачно та приємно проводити час усією родиною.

ДОТРИМАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИХ ВИМОГ

І басейн може бути безпечним місцем для відпочинку лише за умови дотримання санітарно-гігієнічних вимог адміністрацією закладу та відповідальної поведінки самих відвідувачів. На цьому наголошує керівник Вінницького обласного Центру контролю та профілактики хвороб Ігор Матковський.

— Із настанням літнього сезону басейни стають популярною альтернативою відпочинку. Проте безпека відвідувачів залежить не лише від якості води, а й від належного утримання басейну, ефективної системи водопідготовки, санітарного стану території (приміщення, у разі закритого басейну) та дотримання правил особистої гігієни, — каже він.

НА ЩО ЗВЕРНУТИ УВАГУ

Ознаками належного утримання басейну, за словами медиків, є:

- прозора вода без стороннього запаху та помутніння;
- чисті душові, роздягальні та санітарні приміщення;
- справне обладнання для циркуляції води;
- відсутність слизу на бортиках і сходах;
- наявність інформації про правила користування басейном

та контактів адміністрації.

Наявність легкого запаху хлору сам по собі не свідчить про надлишок хлору у воді. Навпаки, різкий хлорний запах часто утворюється через накопичення хлорамінів — сполук, що виникають у результаті взаємодії дезінфекційних засобів із потом, сечею та іншими органічними забрудненнями, які потрапляють у воду. Саме тому прийняття душу перед купанням є не лише правилом етикету, а й важливим заходом профілактики.

— Безпечний басейн — це результат спільної відповідальності адміністрації закладу та відвідувачів, — зазначає Ігор Матковський. — Дотримання санітарних вимог, регулярний лабораторний контроль якості води та виконання простих правил особистої гігієни дозволяють мінімізувати ризики для здоров'я та зробити відпочинок комфортним і безпечним.

І наостанок пам'ятайте: єдиним об'єктивним підтвердженням безпеки будь-якого басейну є регулярний лабораторний контроль якості та безпечності води. Повний комплекс необхідних фізико-хімічних, мікробіологічних та паразитологічних досліджень адміністратори та власники оздоровчих комплексів завжди можуть замовити у ДУ «Вінницький ОЦКПХ МОЗ України». А відвідувачам я щиро раджу бути свідомими споживачами: перед тим як купувати абонемент чи йти у басейн, не соромтеся запитати в адміністрації про наявність актуальних протоколів лабораторних досліджень Центру. Це ваш свідомий вибір на користь безпеки та здоров'я вашої родини!

Загальні вимоги до басейнів

Власники та адміністрація басейнів повинні забезпечити:

- постійне функціонування системи очищення, фільтрації та знезараження води;
- підтримання нормативних показників якості води за мікробіологічними, санітарно-хімічними та фізико-хімічними показниками;
- контроль залишкової концентрації дезінфекційного засобу (найчастіше хлору) та рівня pH води;

■ регулярне лабораторне дослідження води відповідно до затвердженої програми виробничого контролю;

■ щоденне прибирання та дезінфекцію роздягалень, душових, туалетів, поручнів, лежаків та інших контактних поверхонь;

■ наявність справних душових, санітарних вузлів та місць для миття ніг;

■ безпечне покриття території, яке мінімізує ризик травмування;

■ наявність рятувального обладнання, аптечки та, за потреби, кваліфікованого рятувальника;

■ дотримання допустимого навантаження на чашу басейну.

Особлива увага приділяється контролю за мікробіологічною безпечністю води, оскільки недостатнє знезараження може сприяти передачі кишкових інфекцій, вірусних захворювань, грибкових уражень шкіри та слизових оболонок.

Рекомендації для гостей

Щоб відпочинок був безпечним, рекомендуємо:

- обирати басейни, де підтримується належний санітарний стан;
- перед купанням обов'язково прийняти душ із милом;
- користуватися гумовими капцями у душових та роздягальнях;
- не ковтати воду з басейну;
- після купання також прийняти душ;
- не відвідувати басейн при ознаках гострих респіраторних чи

кишкових захворювань, підвищеної температури тіла, висипаннях або грибкових захворюваннях шкіри;

■ не користуватися басейном за наявності відкритих ран;

■ дітям використовувати спеціальні засоби гігієни відповідно до віку, а батькам не залишати їх без нагляду;

■ дотримуватися правил поведінки на воді та не бігати по мокрих плитці.

ГОРУ ЛІСКІВКА ЗАХИСТИЛИ У СУДІ, АЛЕ КРАПКУ СТАВИТИ РАНО

Гора у центрі скандалу ■ Нова інформація про боротьбу за збереження унікальної природної місцевості — гори Лисківка у селі Буша Ямпільської громади. Господарський суд Києва визнав недійсними результати аукціону на користування надрами у цій місцевості, але рішення оскаржили в апеляційному порядку



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067) 1079091

«Друзі, у нас неймовірно чудова новина, — читаємо у Фейсбуці на сторінці ГО «Етнокод». — Ми вистояли. Маємо ще одну надзвичайно важливу перемогу у боротьбі за Бушу та її природу».

Далі у дописі пояснюють, про що конкретно йдеться: «Апеляційні скарги Держгеонадр та ТОВ «СІ-Еволюшн» не вплинули на рішення суду першої інстанції, його залишили без змін. Отож, апеляція підтвердила визнання аукціону недійсним. Так само недійсним є спеціальний дозвіл на видобування корисних копалин на родовищі «Бушанське».

Мова про аукціон від 26 березня 2024 року. Тоді Держгеонадра виставило на торги родовище «Бушанське», що знаходиться у селі Буша, на горі Лисківка, де ростуть «червонокнижні» рослини.

За результатами торгів, переможцем стало ТОВ «СІ-Еволюшн», яке отримало право на розробку родовища корисних копалин на горі Лисківка. Таким чином під загрозою опинилася

унікальна природна територія довкілля. Місцеві жителі наголошують, що розробка родовища негативно вплинула б на безпеку їхнього життя — мешканців Буші і навколишніх сіл Дорошівка і Слобода-Бушанська.

З позовною заявою до суду від імені Бушанської громади звернулося «ТОВ «Бушанська толока».

Господарський суд Києва у грудні минулого року задовольнив позов ГО «Бушанська толока» — визнав недійсним результати аукціону від 26 березня 2024 року. Суд скасував дозвіл, ліцензію і договір на користування надрами родовища «Бушанське».

У рішенні зазначено, що аукціон проведено з порушенням вимог законодавства, без належних погоджень у сфері охорони довкілля, з порушенням Порядку проведення електронних торгів та без урахування статусу земель державної та комунальної власності.

Підтверджено ще один факт. Як записано в рішенні, землі родовища накладаються на території природно-заповідного фонду й об'єкти культурної спадщини, де видобуток корисних копалин заборонено або обмежено законом.

З таким рішенням не погодили-



Гора Лисківка — ландшафтний заказник місцевого значення площею понад 67 гектарів. Рослинний світ тут продовжують досліджувати науковці

ся організатор аукціону Держгеонадра і його переможець — ТОВ «СІ-Еволюшн» і оскаржили його.

Тепер, 12 серпня 2026 року, ТОВ «Етнокод», що є одним з учасників відстоювання території заповідного фонду, повідомило, що апеляція залишила чинним рішення суду першої інстанції. А це значить, що громада відстояла своє право на територію природно-культурної спадщини.

Втім, у повідомленні не згадується про ще одну важливу деталь. Рішення апеляційної інстанції може бути переглянуте у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду. Цілком ймовірно, що опоненти громади скористаються таким правом. Тому ставити крапку у цій справі поки що передчасно.

Водночас ТОВ «СІ-Еволюшн» оскаржило ще один документ.

Вінницька обласна рада створила на території гори Лисківка ландшафтний заказник місцевого значення (рішення № 1036 від 31 січня 2025 року). Позовна заява на оскарження такого документа подана до Вінницького апеляційного суду. Громада чекає результату, сподівається на об'єктивне вирішення важливого питання.

Інтереси Бушанської громади представляє у судових інстанціях адвокатка Ангеліна Климчук. З позовною заявою до суду від імені громади звертається ГО «Бушанська толока». Вони висловлюють вдячність кожному, хто долучився до захисту спільних цінностей, якими для громади є неповторні природні, історичні та культурні скарби рідної землі. Серед них гора з поетичною назвою — Лисківка, територія якої понад два роки перебуває у центрі скандалу.

КОРОТКО

Повернули втікача

■ В Україну повернули жителя Вінниччини, якого підозрюють в організації незаконного переправлення чоловіків мобілізаційного віку через кордон. Про це повідомили у Могилів-Подільському прикордонному загоні.

За даними прикордонників, 30-річний житель Вінниччини шукав чоловіків, які хотіли незаконно виїхати з України, переважно через особисті контакти та знайомства. Він організовував їхнє незаконне переправлення через державний кордон.

Протиправну діяльність чоловіка викрили оперативники Могилів-Подільського прикордонного загону спільно зі слідчими поліції. Після того як правоохоронці встановили його причетність до незаконної схеми, фігурант вирішив уникнути відповідальності та виїхав до Молдови.

У межах кримінального провадження за статтею 332 КК України — чоловікові заочно повідомили про підозру та оголосили його в розшук.

Українські правоохоронці передали молдовським колегам необхідні матеріали та докази, які підтверджували причетність чоловіка до протиправної діяльності. У результаті спільної роботи правоохоронних органів двох держав було запущено процедуру його екстрадиції. Наразі підозрюваний перебуває під вартою. Його долю визначатиме суд.

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ



Підсолоджувач СОЛОСВІТ+ 1:10 без присмаку

425⁰⁰



Mivolis Venengel гель проти варикозу, 100 мл

186⁰⁰



Глюкометр NEWMED NEO + 50 тест-смужок

700⁰⁰

Органайзер для інсуліну з холодоагентом

360⁰⁰



Щоденник самоконтролю діабету «My Dia»

350⁰⁰



saharokshop.com +38 067 460 02 44

Сахарок Shop

«МУНФІШ 01, ВІДПОВІДАЙ!» — ФІЛЬМ ПРО ЛЬОТЧИКА, ЯКИЙ ПЕРШИМ ВОЮВАВ НА F-16

Пам'ять ■ Пілот Олексій Месь з позивним «Мунфіш» 26 серпня 2024 року знищив три ракети та БпЛА, це був його останній повітряний бій. Біографію лицаря неба відтворили в анімаційному фільмі, знятому у рамках проєкту «Книга-мандрівка. Герої»



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Презентували фільм про льотчика, який першим в Україні вступив у бій на американському літаку F-16. На презентацію стрічки запросили рідних Олексія Месь. Присутні з особливим хвилюванням дивилися на маленьку донечку полеглого Героя — Улянку. Дівчинка народилася у Вінниці у 2021 році. У той час Олексій Месь служив у нашому місті у Командуванні Повітряних сил. Хтось зафіксував кадр, де Улянці військовий вручає подарунок — гарненьку лялечку. Її мама, пані Юлія, в цей момент підтримує донечку у спілкуванні, аби та не соромилася. Це фото, як і повідомлення про презентацію, розмістили на Фейсбук-сторінці Командування ПС.

Фільм анімаційний, такі стрічки знімають здебільшого для дітей. Однак у ньому багато інформації для дорослих. Тому не можна однозначно сказати, кого більше зацікавила прем'єра: хлопчиків і дівчаток, чи людей старших від них.

«МИ НЕ ПРОСИМО ВОЮВАТИ ЗА НАС, ДАЙТЕ НАМ ЛІТАКИ»

Оповідь у фільмі побудована таким чином, ніби її веде... літак. Той самий літак — F-16. Таку крилату машину першим пілотував в Україну Олексій Месь. Перед тим він пояснював світові, для чого нам потрібна сучасна авіація. Цю місію виконував разом зі своїм другом, теж бойовим пілотом Андрієм Пільщиком з позивним «Джус». Сумно згадувати, але «Джус» також загинув у небі. Щоправда, не в бою, а під час катастрофи. 25 серпня 2023 року на Житомирщині зіткнулися навчально-бойові літаки Л-39, тоді обірва-

лося життя трьох українських пілотів — Андрія Пальщикова, В'ячеслава Мінка та Сергія Проказіна.

У фільмі згадують, як Месь і Пільщиков літали в США, де зустрічалися з різними людьми, зокрема, і конгресменами. Просили надати Україні сучасні літаки. Йдеться про F-16. Молоді, але професійні пілоти, які вільно володіли англійською, відверто говорили американцям: «Ми не просимо за нас воювати. Ми просимо надати можливість захистити себе. Дайте нам інструменти і ми зупинимо зло».

Мало хто вірив тоді, що місія українських льотчиків може дати позитивний результат. Але їх аргументи спрацювали. Їм вдалося навіть більше, ніж представникам державних інституцій, які також долучалися до вирішення важливого питання. Кажуть, американці ухвалили рішення після того, коли побачили, хто пілотуватиме бойові літаки у боях з ворогом.

«НАШІ ЛІТАКИ Й F-16 ЦЕ ТЕ САМЕ, ЩО КНОПКОВИЙ ТЕЛЕФОН І АЙФОН»

А потім було навчання на F-16. Запам'яталося порівняння, яке у фільмі зробив льотчик «Мунфіш»: «Наші літаки й F-16 це те саме, що кнопковий телефон і айфон».

Нову для нас машину опанували з неабиякою наполегливістю. Олексій Месь робив це у Данії. Він очолював групу із шести льотчиків, які вивчали американський бойовий літак.

З кадрів фільму дізнаємося, що навчатися планували протягом шести місяців. Однак цей період затягнувся і тривав 10 місяців. Чому? Не з вини наших льотчиків. Вони старалися з усіх сил. Рахували дні, коли повернуться додому і захищатимуть небо над рідною землею від обстрілів агресора.



Олексій Месь із позивним «Мунфіш» першим підняв в українське небо американський F-16. В останньому бою збив три крилаті ракети й БпЛА, посмертно удостоєний звання Героя України

— Виною тривалого періоду навчання стала данська погода, — чуємо у фільмі. — Тумани, дощі ставали на перешкоді польотам. Їх доводилося відкладати до настання кращої видимості.

— Я вперше лечу в українському небі, — ці слова звучать з екрана.

«Мунфіш» перший пілот, хто приземлився на F-16 в Україні.

ПОДАВ ДОКУМЕНТИ У ПОЛІТЕХ, А ВСТУПИВ ВЧИТИСЯ НА ЛЬОТЧИКА

На початку фільму йдеться про хлопчика із містечка Ше-

Кажуть, американці ухвалили рішення після того, коли побачили, хто пілотуватиме бойові літаки

петівка на Хмельниччині, який з дитинства мріяв про польоти у небі. Але йому, синові вчительки і військового, радили після закінчення школи обрати іншу професію — йти вчитися на енергетика.

Олексій був слухняний. Тому подав документи у Київський політех, де мав здобувати фах енергетика. Несподівано для багатьох, а найперше для батьків, змінив своє рішення. До того ж, кардинально: приїхав до Києва, попросив у приймальній комісії повернути документи і вирушив з ними

на вокзал. Взяв квиток на потяг до Харкова. Там став абітурієнтом Національного університету Повітряних сил імені Кожедуба. Невдовзі успішно склав іспити і його зарахували курсантом ушавленого вишу.

В університеті познайомився з таким, як і він, першокурсником — Андрієм Пільщиком. Надалі вони стали надійними друзями. Андрій був харків'янином. Та ще й проживав у будинку навпроти їхнього університету. Часто запрошував до себе друга. Вони жартували, що ця квартира була для них своєрідним штабом.

Олексій Месь закінчив навчання у 2016-му. Його назвали найкращим випускником. Вручили високу відзнаку — «Меч дружби», символ поваги і визнання від Великої Британії. Отримав відзнаку на випуску з рук тодішнього глави держави.

150 ГОДИН ПОЛЬОТІВ У НЕБІ АМЕРИКИ

Уже наступного 2017-го року молодий пілот Олексій Месь відбув на продовження навчання за кордон: спершу до Норвегії, а потім — до США.

У цьому проміжку часу у його житті сталася ще одна важлива подія. Ще під час навчання у школі хлопець познайомився з дівчиною Юлією. Вона на рік молодша від нього, тому навчалася в іншому класі. Олексію дівчина сподобалася і він дружив з нею. Коли молодий льотчик після випуску запропонував їй руку і серце, вона відповіла

взаємністю. Щоправда, Олексій одразу ж розчарував свою суужену: поїхав далі вчитися, та ще за кордон. Так сталося, що квитки мав на той самий день, коли Юлія народилася, день її народження.

Понад 150 годин налітав молодий льотчик в американському небі, тим самим набув значного досвіду.

Після повернення додому виконував бойові завдання на Луганщині й Донеччині на літаку Міг-29. Вмілий пілот просувався по службі. Служив у Вінниці, Луцьку у Києві. За чотири дні до початку великої війни до Києва переїхала дружина Юлія з донькою Ульяною. Коли на столицю полетіли перші ракети, Олексій відправив їх до батьків у Шепетівку, а сам вирушив до Луцької авіабригади.

26 серпня 2024 року росія завдала одного з найпотужніших ударів по нашій державі — випустила 127 ракет та 129 БпЛА. Олексій Месь на своєму F-16 знищив три ракети і БпЛА.

— «Мунфіш» 01, відповідай! Прийом! Борт 6300, відповідай! — звучало в ефірі декілька разів.

Але відповіді не було. Борт 6300 зник із радарів.

Герою України Олексію Месю тепер назавжди 30. У нього, крім дружини і донечки, залишилися батьки, двоє молодших братів і сестра.

Вічна слава оборонцеві нашого неба, відважному лицарю з бойовим позивним «Мунфіш».

У росії літаків більше у сто разів

Автори фільму надають глядачеві ще одну важливу інформацію. Порівнюють цифри, що з'являються на екрані. Власне, вони не йдуть у жодне порівняння. Мова про літаки, які має росія і наша держава. Напередодні повномасштабного вторгнення на баланс Збройних сил нашої держави нараховувалося 120 літаків. З них лише третина була придатна до експлуатації.

На той час росія мала 1200 військових бортів. Як ми тоді захистили наше небо, можна тільки здогадуватися. Зробили це мужні лицарі авіації, зокрема ті, про яких згадують у фільмі, — Олексій Месь і Андрій Пільщиков, а також їхні відважні побратими, справжні повітряні аси Повітряних сил ЗСУ.

Фільм озвучив Сергій Жадан

«Це не просто фільм, це пам'ять про наших Героїв, яку маємо зберегти для майбутніх поколінь», — такий відгук залишив після перегляду стрічки один із глядачів. Дуже правильно сказано. Адже час швидко стирає події. Навіть найважливіші. Аби їх не забували, варто фіксувати і відтворювати, зокрема, і засобами кіно. З екрана звучить голос Сергія Жадана. Відомий письменник, поет, перекладач, волон-

тер, а нині солдат 13-ї бригади Нацгвардії «Хартія» озвучив анімаційну стрічку. Її зняли за підтримки Міністерства культури. Авторкою ідеї є Ірина Тараненко. Виконавча продюсерка — Марина Бородіна, режисерка анімації — Ліза Тарасова. Сценарій писали Інна Мельник, Ірина Тараненко та Марія Воробйова. Головною ілюстраторкою стрічки стала Марія Поліщук.

ПОСТРАЖДАЛІ ВІД ВІЙНИ МОЖУТЬ БЕЗКОШТОВНО ЛІКУВАТИ ОПІКИ ТА РУБЦІ

Підтримка ■ Травми, опіки та рубці, отримані через війну, можна безкоштовно лікувати у Вінниці. До національної програми «Неопалимі» вже долучилися дві місцеві клініки, тож постраждалі можуть пройти необхідне відновлення ближче до дому



АЛЬОНА ЧЕРНІУК,
RIA, (093)8905679

Національна програма «Неопалимі», у межах якої безкоштовно лікують деформаційні та поствійськові травми, опіки й рубці, стала доступною у Вінниці. Наразі до програми долучилися дві клініки-партнери в місті, тож пацієнти можуть отримувати необхідну допомогу ближче до дому.

Програма спрямована на людей, які отримали травми внаслідок війни. Йдеться не лише про військовослужбовців, а й про цивільних, які постраждали через бойові дії, обстріли чи інші пов'язані з війною події.

За чотири роки роботи «Неопалимих» понад 500 пацієнтів уже розпочали лікування. Загалом до проекту долучилися 33 клініки в різних регіонах України.

ДОПОМАГАЮТЬ ПОВЕРНУТИСЯ ДО ЗВИЧНОГО ЖИТТЯ

У межах програми пацієнти можуть отримати допомогу з лікування рубців, опіків та інших наслідків травм. Водночас проєкт передбачає не лише фізичне відновлення — учасникам також доступна психологічна, юридична та профорієнтаційна підтримка.

Для багатьох людей наслідки поранень залишаються не тільки фізичними. Видимі зміни

зовнішності можуть впливати на самооцінку, спілкування з іншими та повернення до звичного життя.

Військовослужбовець Святослав Янушко, який завершив лікування в межах програми, розповідає, що після травми мав проблеми навіть із рухливістю кисті.

— Колись я навіть неповноцінно згинав долоню у кулак. Зараз — усе значно краще, — каже Святослав.

За його словами, важливою перевагою програми стала можливість обрати клініку, до якої

Робота з наслідками поранень та опіків допомагає людині повертати відчуття безпеки, впевненості та якості життя

було зручно добиратися під час служби.

— Компетентність, ввічливість, турбота — тут це ключові догми, — розповідає військовослужбовець.

Серед пацієнтів програми є і цивільні, які постраждали внаслідок воєнних подій. Надія отримала поранення під час авіакатастрофи у Броварах. Вона говорить про те, що шрами можуть постійно нагадувати людині про пережиту трагедію.

«Шрами — це пам'ять. А пам'ять після трагедії хочеться мінімізувати».



У межах програми пацієнти можуть отримати допомогу з лікування наслідків травм. Водночас учасникам доступна психологічна, юридична та профорієнтаційна підтримка

ЛІКУЮТЬ НЕ ЛИШЕ ФІЗИЧНІ НАСЛІДКИ

Ще один учасник програми, Іван Плахотя, на війні став військовим зв'язківцем. У лютому 2022 року він пережив підрив на розтяжці. Після поранення чоловік тривалий час намагався уникати дзеркал та ситуацій, у яких потрібно було роздягатися.

— Спочатку я уникав дзеркал і публічних місць, де треба було роздягатися. Але з часом зрозумів: це не має визначати, ким я є, — розповідає Іван.

У «Неопалимих» наголошують, що фізичне відновлення часто є важливою складовою психоемоційної реабілітації. Робота з наслідками поранень та опіків допомагає людині поступово повертати відчуття безпеки, впевненості та якості життя.

Виконавчий директор проєкту Максим Туркевич зазначає, що наслідки поранення не обмежуються змінами на шкірі.

— Слід від поранення — це не лише рубець на шкірі. Для

багатьох це щоденне нагадування про пережите та довгий шлях відновлення після травми, — каже пан Максим.

За його словами, важливо, щоб людина після поранення відчувала підтримку і розуміла, що не залишається зі своїми проблемами наодинці: «Відновлення часто починається саме з простого усвідомлення: я не один».

Програма «Неопалимі» співпрацює з Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством у справах ветеранів України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України та Координаційним штабом з питань поводження з військовополоненими.

Якщо ви або ваші близькі маєте рубці, опіки чи інші наслідки травм, отриманих внаслідок війни, можна зареєструватися для участі у програмі та отримання комплексної підтримки.

Детальніше про умови участі та реєстрацію — на сайті програми «Неопалимі» <https://www.neopalymi.in.ua/>

КОРОТКО

Операція на серці

■ У Вінниці кардіохірурги провели малоінвазивну операцію з протезування аортального клапана 66-річному Петру Вдовиченку. Завдяки сучасному методу втручання пацієнт уже на другий день після операції зміг самостійно підвестися, а на третій — ходити відділенням.

Про успішне лікування розповіли у регіональному центрі серцево-судинної патології — Першому ТМО.

До медзакладу Петро Вдовиченко звернувся зі скаргами на задишку під час фізичних навантажень, прискорене серцебиття та тахікардію. Після обстеження лікарі діагностували у нього стеноз аортального клапана III ступеня — значне звуження клапана, яке ускладнює рух крові через серце.

Кардіохірургічна команда виконала протезування аортального клапана через малоінвазивний доступ.

Сам Петро Вдовиченко розповідає, що до операції готувався близько пів року. За словами чоловіка, лікарі попереджали, що аортальний клапан уже майже вичерпав свій ресурс, тому зволікати з лікуванням було небезпечно.

— Мене прооперували, і вже на другий день сказали: «Можете вставати». Я взагалі думав, що все буде розпанахано, але виявилось, що вони зробили лише маленький, зовсім маленький розріз, — розповідає пацієнт.

У Вінницькому регіональному центрі серцево-судинної патології наголошують, що за кожною такою операцією стоять професійна команда, сучасні методики та щоденна робота заради пацієнтів.

РЕКЛАМА

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ 100 м²

Alp Chalet

НА ТВОЇЙ ЗЕМЛІ 3 місяці будівництва

067 666 09 97 068 942 56 76 alpchalet.com.ua

560148

567305

ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ЗОРУ

- Діагностика зору
- Лазерна корекція зору
- Хірургія катаракти
- Хірургія глаукоми
- Дитяча офтальмологія
- Підбір окулярів та контактних лінз

☎ 0432 65 51 51; ☎ 097 701 26 00

м.Вінниця, вул.Зодчих 7; вул.Київська 16А

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

«БАТЬКІВ СНІП БУВ ТУГЕНЬКИЙ, А МАМИН — ТЕНДІТНИЙ»

Жнива-2026 ■ Хлібороби області завершують збирання ранніх зернових — урожай щедріший, ніж торік. Уже намолотили понад два мільйони тонн збіжжя. Один із читачів розповів, як він власноруч скопив посіяне жито і згадав, якими пам'ятає жнива у дитинстві



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Ранні зернові на полях області залишилися зібрати на площі, що становить десять відсотків від загальної. Станом на 14 серпня аграрії намолотили понад два мільйони тонн зерна на площі майже 90 відсотків. Середня урожайність з гектара — 59,3 центнера, це на 1,6 ц/га більше минулорічного показника.

НАЙКРАЩЕ ВРОДИЛА ОЗИМА ПШЕНИЦЯ

Озима пшениця вродила найкраще. З одного гектара намолочують 63,2 центнера, що вище торішнього показника на 2,6 ц/га. Загалом зерна озимої пшениці маємо 1,6 мільйона тонн. Це те зерно, з якого випікають хліб.

Ярий ячмінь і яра пшениця теж тішать урожайністю. Ярий ячмінь зібрали на площі 90% із середньою урожайністю 47,9 ц/га, це на 2,2 ц/га біль-

ше торішнього показника. Яру пшеницю обмолотили на 71% від загальної площі. На круг виходить по 45,2 ц/га.

Ярий ріпак обмолочено на всій площі. Ця культура також дала кращий результат у порівнянні з минулорічним показником. Загалом маємо 556 тисяч тонн насіння цієї культури. Таку інформацію розмістив на своїй сторінці у Фейсбучі обласний департамент агропромислового розвитку.

Жнивна пора навіває для багатьох спогади дитинства. Це стосується тих, хто виріс у селі і вже змалку бачив, як збирають хліб, як з поля на тік машини перевозять збіжжя, пам'ятають запах скошеної стерні. Яка ж вона колюча, якщо ступити босоніж!

ВИРОСТИВ ЖИТО НА ДАЧНІЙ ДІЛЯНЦІ

Згадав жнивну пору свого дитинства Петро Войт з Ладизина. Не просто згадав. Чоловік посіяв на дачній ділянці жито. Тепер взяв косу — і полинула пам'ять у ті дні, коли молодим косив. Спогади про жнива чоло-

вік описав у себе на Фейсбучі. Прочитайте, дуже цікава розповідь: як готувалися до жнив, як виходили у поле всією сім'єю. На жнивях знаходилася робота малим і старим. А ще Петро Войт згадає про деякі жнивні традиції українців.

Ось його текст.

«Виріс я у селі, знаю ціну хлібові, знаю, які врожаї бувають на наших полях, — читаємо у дописі. — Але коли викосив своє жито і відчув вагу снопа, якесь оте, прадавнє щастя гарного врожаю, потішило моє серце.

«Аж коли зерно засипане в засіки, господарі могли зітхнути з полегшенням, бо хліб не той, що в полі, а той, що в коморі»

Жнива — це частинка літа, що вирішить майбутнє сім'ї, родини, держави. Гарний урожай — це хліб на столі, а хліб — всьому голова.

До жнив готувалися всі... Навіть вагітність молоді сім'ї планували так, щоб породілля могла працювати в полі. На садибі залишався дитячий дріб'язок до трьох років, бо у п'ять дитина вже підносила дорослим воду, перевесла, відганяла мух від немовлят, які спали у холодку.

Діди, які не могли косою «брати ручку», звечора клепали коси



Петро Войт із Ладизина піддався інстинкту українця-хлібороба. Посіяв на дачі жито, тепер скопив, обмолотив, а зерном обділив сусідів, бо жито — то життя

та правила серпи, бабусі крутили перевесла, щоб в'язати снопи. Дружина з донечкою могли збирати покоси у снопи після батька, мати могла жати серпом і одразу снопики робити.

Вони відрізнялися розмірами: батьків та синів сніп був тугенький, тлустий, а жіночий більш тендітний, підперезаний перевеслом, як жіночка пояском.

Зібрані снопи залишали в полі, вимостивши їх у копи, подібні до копиці сіна, та полукіпки, кількістю снопів 60 і 30 відповідно. На самому верху становили розчепіреного снопа-накривку, щоб захищав від дощу. Першого снопа на зажинках називали воевода, ставили його в хаті на покуті і тримали до Різдва.

Снопи з поля перевозили у стодоли або на тік, де з них вимолочували ціпом зерно. Сніп без зерна називався околот. Околотами вкривали дахи хат та ін-

ших споруд. Хата під сніпками — так ще називали будівлі, покриті околотом. Для цього брали околоти з жита, а не пшениці, бо в них довші стебла, та й миші, чомусь, не об'їдали житні колоски, тому така покрівля слугувала довго.

Аж коли снопи були обмолочені, а зерно засипане в засіки, господарі могли зітхнути з полегшенням, бо хліб не той, що в полі, а той, що в коморі.

Піддавшись інстинкту українця-хлібороба, я також обмолотив свій житній сніп і вийшло в мене відро жита. Тепер мудрую: куди його діти? Із соломою простіше — віддам у «Спадщину» (дитячо-юнацький центр розвитку художніх промислів та народних ремесел, — авт.) Там діти навчаються плетінню із соломи. А зерном обділю сусідів по дачі, нехай і собі сіють. Бо жито — то життя».

Скільки коштує земля у Вінниці? Склали топ пропозицій

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Вінницька нерухомість — одна з найдорожчих в Україні. І земля під забудову не є винятком. Ми проаналізували оголошення про продаж земельних ділянок у Вінниці та зібрали п'ятірку найдешевших та стільки ж найдорожчих пропозицій — з цінами, площею та районами. Найдешевша пропозиція з нашої вибірки коштує 6 300 доларів, найдорожча — 5,5 мільйона. Розбираємо конкретні приклади.

П'ЯТЬ НАЙДЕШЕВШИХ ДІЛЯНОК

■ вул. Батальйонна, Тяжилів — \$6 300

Площа 9,52 сотки (\$662 за сотку) — наймасштабніша серед найдешевших ділянок і водночас найдешевша за сотку. Продавець вказує на терміновий продаж у зв'язку з переїздом, торг можливий. Ділянка перевірена за кадастровим номером.

■ вул. Удовиченка Олександра, Старе Місто — \$7 000

Площа 6 соток (\$1 167 за сотку). Затишне місце біля лісу, недалеко база відпочинку «Тропіканка», підведене світло.

■ вул. Генерала Трейка — \$8 500

Площа 10 соток (\$850 за сотку) — найбільша площа за найнижчу ціну за сотку серед п'яти. Друга лінія від центральної дороги, рівна ділянка, перспективне місце.

■ вул. Польова, Старе Місто — \$9 000

Площа 7 соток (\$1 286 за сотку). Тиха локація, чорнозем. Продавець позиціонує цю землю як вигідну інвестицію або як ідеальну локацію для будівництва приватного будинку.

■ вул. Чигиринська, Дальнє Замостя — \$9 000

Площа 10 соток (\$900 за сотку) — та сама ціна, що й у попередньої ділянки, але більша площа і нижча ціна за сотку. Розташована на межі міста біля Немирівського шосе, навпроти нового житлового комплексу «Сімейний Комфорт»: поруч супермаркету, магазини тощо. Продавець позиціонує цю ділянку як чудову можливість для

тих, хто купив квартиру на «Сімейному» і хоче мати дачу поблизу.

П'ЯТЬ НАЙДОРОЖЧИХ ДІЛЯНОК

■ Львівське шосе, район Київської — \$5 500 000

Площа 10 гектарів (1000 соток), \$5 500 за сотку. Розташована біля Південного Бугу, з фруктовими насадженнями; готується документація під житлове будівництво, можливий поділ на частини.

■ Барське шосе — \$1 700 000

Площа 360 соток (3,6 га), \$4 722 за сотку. Рівна ділянка, родючий чорнозем, поруч головна

транспортна артерія міста.

■ вул. Гонти, Хутір Шевченка — \$1 300 000

Площа 5 гектарів (500 соток), \$2 600 за сотку — найнижча ціна за сотку серед п'ятірки найдорожчих. Рівнинна ділянка, чорнозем, під будівництво будинку.

■ вул. Генерала Гандзюка, Поділля — \$900 000

Площа 33 сотки, \$27 273 за сотку — друга найвища ціна за сотку в списку. За описом продавця — «найпрестижніший район міста». Розміри ділянки — 96 м по фасаді та 35 м глибина. Підведені усі міські комунікації. Пропонується під будівництво багатоквартир-

ного будинку, комерційної нерухомості чи приватного будинку.

■ Вишенька (10-й мікрорайон) — \$650 000

Площа 46 соток, \$14 130 за сотку. Продавець пише, що ділянка рівна, без нахилу. Призначення — під забудову багатоповерхівок; поруч вже збудовані ЖК TWINS і ЖК TENTH HOUSE.



ДИВІТЬСЯ ВІДЕО

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андройд-маркета або аналогічна)

Найдорожчі — компактні наділи у престижних районах

Земля у Вінниці — ринок із величезним розкидом цін: від 6 300 доларів за невелику ділянку на околиці до 5,5 мільйона за масштабну інвестиційну територію. Але пряме порівняння цих крайніх точок оманливе: найдешевші пропозиції — це типові 6–10 соток під

один приватний будинок, тоді як найдорожчі — це вже не присадибні ділянки, а великі землі (від 33 соток до 10 гектарів) під багатоквартирну чи комерційну забудову. Якщо ж дивитися на ціну за сотку, найдорожчими виявляються не найбільші ділянки, а компактні наділи в престиж-

них локаціях — саме там сотка коштує найбільше. Наприклад, ділянка на вул. Генерала Гандзюка в Поділлі коштує 27 273 долари за сотку — вдвічі дорожче за сотку в лідера всього рейтингу на Львівському шосе (\$5 500), хоча за загальною сумою вона вшестеро дешевша.

ПІСЛЯ ШЕСТИ РОКІВ ПРОСТОЮ ТЕПЛОХІД «МОЯ ЛАСТІВКА» ВІДДАЮТЬ В ОРЕНДУ

На хвилі ■ Комунальне судно, яке колись презентували як нову туристичну атракцію Вінниці, після багаторічного простою виставили на аукціон. Журналістка RIA/«20 хвилин» з'ясувала, що відбувалося з «Моєю Ластівкою» після запуску в 2020 році та що тепер чекає на її нового орендаря



АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA,
(093)8905679

Майже шість років тому комунальне судно «Моя Ластівка» урочисто вийшло у свій перший рейс Південним Бугом. Організатори обіцяли вінничанам дегустацію рожевих вин, гастрономічні поєднання, історії про відомих винолюбів та вечірню подорож маршрутом Вінниця-Сабарів-Вінниця. Захід відбувся 9 серпня 2020 року й мав стати початком нового туристичного проекту.

Упродовж наступних кількох тижнів на борту ще проводили тематичні вечори, тренінги, екскурсії та прогулянки для туристичних груп. Про це свідчать публікації на сторінці Теплохід «Моя Ластівка» у Facebook. Та після цього «Моя Ластівка» фактично зникла з туристичного життя міста. Тепер же судно вирішили передати в приватні руки. МКП «Вінницязеленбуд» здає його в оренду на п'ять років через відкритий електронний аукціон.

КУПИЛИ ЗА МІЛЬЙОН І ГОТУВАЛИ ДО ТУРИСТИЧНОГО СЕЗОНУ

Історія «Моєї Ластівки» у Вінниці почалася ще у 2018 році. Саме тоді комунальне підприємство «Вінницязеленбуд» придбало теплохід за один мільйон 65 тисяч гривень. Наступного року його доставили з Дніпра до Вінниці, відремонтували та готували до запуску.

Тодішній директор підприємства Ігор Любовський розповідав,

що судно придбали за кошти, зроблені самим підприємством.

— Планували працювати разом із департаментом маркетингу міста та туризму, навіть створити власний туристичний відділ. Але карантин зіпсував усі наші плани, — говорив він у коментарі журналістам.

ПІСЛЯ 2020 РОКУ СУДНО ПЕРЕСТАЛО ВИХОДИТИ НА МАРШРУТ

Після кількох заходів у серпні-вересні 2020 року інформація про роботу «Моєї Ластівки» практично зникла. Що відбувалося із судном надалі, журналістка «20 хвилин» з'ясувала, звернувшись з інформаційним запитом до МКП «Вінницязеленбуд». У відповіді директор підприємства Олександр Царьок повідомив, що, за наявними у підприємства даними, у 2020 році судно експлуатувалося лише один раз, а дохід від його використання становив 35 тисяч 600 гривень.

Водночас ці дані не узгоджуються з архівом публікацій самого підприємства у Facebook, де йдеться про ще кілька прогулянок і заходів у серпні та вересні того ж року.

«Надати детальніші дані, зокрема точну дату проведення рейсу та кількість перевезених пасажирів, не вбачається можливим у зв'язку із закінченням визначеного законодавством п'ятирічного строку зберігання первинної облікової документації», — йдеться у відповіді.

Із 2021 по 2026 рік судно взагалі не експлуатували. Жодного рейсу,

жодного перевезеного пасажирів та жодної гривні доходу.

— Основними причинами невикористання судна стали за провадженням воєнного стану з безпечення обмеженнями щодо використання водних об'єктів, а також відсутність кваліфікованого персоналу для експлуатації судна, — повідомили у «Вінницязеленбуді».

СКІЛЬКИ ДОВЕДЕТЬСЯ ЗАПЛАТИТИ МАЙБУТНЬОМУ ОРЕНДАРЮ

Після шести років простою «Мою Ластівку» вирішили передати в оренду через відкритий електронний аукціон. Відповідний дозвіл МКП «Вінницязеленбуд» надала Вінницька міська рада рішенням №1874 від 30 липня 2026 року.

Попри багаторічний простій, у документах аукціону технічний стан теплохода оцінюють як придатний до експлуатації

Документом підприємству дозволили передати в оренду самохідне прогулянкове судно Т-101 ПМ «Моя Ластівка» 1969 року побудови через аукціон.

Лот у системі «Prozorro.Продажі» опублікували 5 серпня. Потенційні орендарі можуть подавати свої пропозиції до вечора 30 серпня, а сам аукціон відбудеться 31 серпня. Стартова місячна орендна плата становить 7517,50 грн без ПДВ. Водночас ринкову вартість самої «Моєї Ластівки» незалежний оцінювач визначив у 751 тисячу 750 гривень. Під час торгів учасники змагатимуться за право оренди, підвищуючи ставку щонайменше на 75 гривень 18 копійок за крок. Для участі в аукціоні необхідно внести гарантійний внесок у розмірі 15 тисяч 35 гривень.



Теплохід, який мав стати туристичною родзинкою Південного Бугу, тепер шукає нового господаря. Майбутній орендар відповідатиме не лише за прогулянки

Якщо аукціон відбудеться, переможець до моменту укладення договору має сплатити авансовий платіж за перший місяць оренди, а також компенсувати «Вінницязеленбуду» 7 тисяч гривень, витрачених на проведення незалежної оцінки судна.

Орендна плата — далеко не єдині витрати. Майбутній орендар має власним коштом забезпечити судно кваліфікованим екіпажем, оформити страхування, здійснювати технічне обслуговування, ремонти та заправку паливом.

ЯКІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МАЄ «МОЯ ЛАСТІВКА»

Із документів аукціону випливає, що «Моя Ластівка» — це ставлеве прогулянкове судно моделі 101 ПМ, розраховане на 11 пасажирів та одного члена екіпажу. Воно оснащено дизельним двигуном марки К-161 потужністю 89,7 кінської сили з робочим об'ємом шість літрів.

Попри те, що теплохід майже шість років не виходив у рейси, його технічний стан оцінюють як придатний до експлуатації. В описі лота зазначено, що корпус не має пошкоджень і водотісності, двигун справний, а реверсивний вузол забезпечує надійне перемикання ходу. Також у робо-

тому стані перебувають рульове керування, швартовні пристрої та електрообладнання.

Використовувати судно дозволять лише за його прямим призначенням — для прогулянок, екскурсій та туристичних подорожей акваторією Вінниці. Вантажний перевезення, промисловий вилов риби чи будь-яка інша діяльність, що не відповідає призначенню теплохода, заборонені.

На папері «Моя Ластівка» має екіпаж, але фактично — ні. Штатним розписом МКП «Вінницязеленбуд» передбачені посади капітана та матроса, однак нині обидві вакансії залишаються незаповненими.

Тож переможцю аукціону доведеться не лише організувати прогулянки Південним Бугом, а й повністю забезпечити роботу судна. Він має найняти кваліфікований екіпаж із чинними судоводійськими документами, за власний кошт страхувати судно та відповідальність, проводити технічне обслуговування, ремонти й заправку паливом. Після завершення договору теплохід потрібно буде повернути «Вінницязеленбуду» у справному стані. Передача «Моєї Ластівки» в суборенду умовами аукціону не передбачена.

У Жмеринці створили солодку візитівку міста

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA, (067)1079091

Місто залізничників тепер має свою солодку візитівку — фірмовий торт «Жмеринка». Його презентували у міському парку культури і відпочинку під час відзначення 123-ї річниці міста. Якщо є торт «Київський» чи «Вінниця», то чому Жмеринка не може мати свій кулінарний шедевр?

Мабуть, так роздумувала Олена Данько, власниця мережі кав'ярень «Данкоф». Це вона розробила рецепт нового кулінарного виробу — тарту «Жмеринка»,

а також запатентувала авторське право на нього. Новинку можна упізнати не тільки за назвою міста, на ній є ще цифра 1903 — це дата заснування Жмеринки. Увагу привертає зображення головного міського символу — будівлі залізничного вокзалу.

Про смакові якості новинки можна розповідати, але важливіше спробувати на смак. Де саме? У мережі кав'ярень «Данкоф» у Жмеринці. Купити торт можна також на території залізничного вокзалу. Пані Олена каже, що виготовляють торт «Жмеринка» на замовлення. Отож, замовити

кулінарний виріб можуть також солодкоїжки з Вінниці.

За словами авторки рецепту торта, у ньому поєднано те, з чим асоціюється її рідне місто. Жінка каже, що у їхньому краї вирощують багато малини і грецьких горіхів. Саме такі інгредієнти взяла за основу. Коржі виготовляють двох видів, але обидва з додаванням горіхів. Бізе також горіхове. Воно легке, ніби мрії людей, які приїжджають на вокзал, щоб далі вирушити у дорогу. Так образно висловлюється авторка рецепту кулінарного виробу. Горіхові коржі створюють стійку структуру,

додають оригінальний смак. Він оригінальний, як і жмеринський вокзал, що не схожий на інші аналогічні будівлі. Використовують ще два види вершкового крему. Незабутній смак робить, зокрема, малиновий конфітур. Хто ласував новинкою, каже, що смак малини робить торт специфічним.

Втім, що багато говорити, — треба смакувати. Скільки не кажи «смачно», у роті солодше не стане. Залишається побажати кулінарному символу Жмеринки такої ж слави і популярності, яку має, для прикладу, уже згаданий торт «Київський».



Авторка рецепту Олена Данько. Жінка каже, що у торті поєднано те, з чим асоціюється її рідне місто

У МІСЬКІЙ РАДІ ПОЯСНИЛИ, ЧОМУ ВІННИЧАНИ ПЛАТИТИМУТЬ 25 ГРИВЕНЬ ЗА ПРОЇЗД, А НЕ 20

Міський транспорт У липні до міськради подали петицію, у якій просили зробити ціну на проїзд у громадському транспорті не вище 20 гривень. Вона набрала потрібну кількість підписів та вже отримала відповідь. Що саме сказала на пропозицію міська влада?



ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

У єдиній системі місцевих петицій з'явилось прохання встановити тариф на рівні 20 гривень та збільшити час безкоштовної пересадки до однієї години. Авторка петиції Світлана Рувько зазначила, що Вінниця не є великим містом, а доходи мешканців, на її думку, не дозволяють встановлювати високі тарифи.

Також у зверненні йшлося про проблеми з інтервалами руху транспорту, заторами та недостатні 30 хвилин для пересадки між маршрутами.

«До цього додаються ще й постійні затори майже на всіх маршрутах з Тяжилова чи Старого Міста через «покрашення» доріг чи постійні аварії. Такий підхід до тарифів під час війни не робить місто комфортним і

привабливим. Не можуть тарифи у нас бути найвищими в Україні, це не відповідає інтересам та можливостям переважної більшості мешканців міста», — йдеться у тексті.

Петиція збрала 538 голосів із 350-ти потрібних та Вінницька міська рада надала відповідь.

ЩО СКАЗАЛА МІСЬКРАДА

У відповіді пояснили, що економічно обґрунтований тариф на проїзд у муніципальному транспорті становить 34 гривні для електротранспорту та 41 гривню для автобусів. Водночас для пасажирів встановили соціально орієнтований тариф у розмірі 25 гривень.

У міськраді зазначають, що тариф у 25 гривень покриває близько 73,5% економічно обґрунтованих витрат на перевезення електротранспортом та 61% — автобусами. За даними мерії, у 2025 році КП «Вінницька

транспортна компанія» отримало 88,7 мільйона гривень збитку, а за перший квартал 2026 року — ще 40,8 мільйона гривень.

«Встановлення тарифу в розмірі 20,00 грн без визначення реального джерела компенсації не усуває існуючу проблему, а лише збільшує потребу в бюджетному фінансуванні, створює ризик скорочення транспортної роботи, відкладення ремонтів і погіршення якості транспортних послуг. Занепокоєння мешканців

Пропозицію збільшити час безкоштовної пересадки з 30 до 60 хвилин у міськраді також не підтримали

щодо платоспроможності враховано під час підготовки проекту рішення виконавчого комітету міської ради — запропонований тариф в розмірі 25,00 грн є нижчим за економічно обґрунтований на 26,5% для електротранспорту та на 39,0% — для автобусів», — йдеться у відповіді.

Щодо пропозиції збільшити час безкоштовної пересадки з 30 до 60 хвилин у міськраді відповіли, що наразі цього не планують. Там пояснюють,



Міська рада відмовилася встановлювати тариф на транспорт у 20 гривень. Посадковці зазначили, що навіть нова вартість, 25 гривень, не покриває всіх витрат

що 30 хвилин було визначено на основі аналізу роботи маршрутної мережі. Збільшення інтервалу до години, на думку міськради, дозволило б пасажирам здійснювати не лише пересадку, а й кілька поїздок за вартістю одного квитка. Це, своєю чергою, спричинило б додаткові фінансові втрати транспортної компанії.

Водночас у міськраді нагадали, що для регулярних поїздок вигіднішими є проїзні квитки. Залежно від виду проїзного вартість однієї поїздки становитиме від 11 до 17 гривень, тоді як разовий квиток коштує 25 гривень.

Для власників персоналізованої «Муніципальної картки вінничанина» проїзний на 130 поїздок на 30 днів коштує 1 500 гривень для дорослих, 750 гривень для студентів та учнів профтехосвіти і 450 гривень для школярів. Проїзний на 80 поїздок коштує відповідно 1 200, 600 та 360 гривень. Безлімітний проїзний на 30 днів — 2 250 гривень.

Для власників неперсоналізованої картки ціни становлять 1 725 гривень за 130 поїздок, 1 380 гривень за 80 поїздок та 2 600 гривень за безлімітний проїзний.

Зобов'язали прибрати паркани

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК, RIA,
(093)8905679

У Вінницькій громаді під час обстеження земель водного фонду виявили огорожені комунальні ділянки загальною площею 0,1163 га, які використовували без належних оформлених правовстановлюючих документів. Йдеться про території, розташовані в межах прибережної захисної смуги. Про це повідомив Департамент земельних ресурсів Вінницької міської ради.

Як зазначають у департаменті, під час обстеження фахівці зафіксували факт використання комунальних земель, доступ до яких обмежували встановленими парканами та інші елементи благоустрою.

За результатами перевірки землекористувачам направили вимоги демонтувати огорожі та забезпечити вільний доступ до земель водного фонду.

У міській раді наголошують, що такі території мають використовуватися відповідно до вимог земельного та водного законодавства.

«Використання земель має здійснюватися з дотриманням вимог земельного та водного законодавства України і не повинно погіршувати екологічну ситуацію на території нашої громади», — зазначили у Департаменті земельних ресурсів.

Водночас, якщо власники або користувачі не виконають вимоги добровільно, місто планує вживати заходів для усунення перешкод у користуванні комунальними землями у примусовому порядку.

У департаменті також нагадують, що йдеться саме про землі водного фонду, для яких законодавством передбачені особливі правила використання, зокрема щодо доступу до прибережних територій.

Війна забрала дім, але не професію: історія рятувальника з Луганщини

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК, RIA,
(093)8905679

Переїзд через війну став для Романа Лозового початком нового етапу життя. Та навіть опинившись далеко від рідного дому, він продовжив робити те, що вважає своєю справою — рятувати людей.

Родом із Троїцького на Луганщині 29-річний Роман Лозовий. Через окупацію чоловік разом із родиною та колегами був змушений переїхати. Нині він служить у пожежно-рятувальній частині на Вінниччині. Про історію Романа розповіли у Головному управлінні ДСНС України у Вінницькій області.

За освітою Роман — викладач професійної освіти за напрямом «Транспорт». Однак працювати за фахом у науковій чи освітній сфері не став. Свого часу на його вибір вплинула порада однокласника, який

навчався у профільному закладі освіти ДСНС.

Роман вирішив спробувати себе у професії рятувальника. Згодом зрозумів, що зробив правильний вибір.

— Для мене рятувальник — це людина, яка готова ризикувати власним життям заради іншого. Якщо ти здатен на самопожертву і не проходиш повз чужу біду, ти на своєму місці, — розповідає Роман.

У його родині до цього ніхто не працював у системі ДСНС і не носив погонів. Проте служба поступово стала невіддільною частиною його життя. Повномасштабна війна змінила життя Романа та його родини. Залишити довелося не лише дім, а й звичне життя. Втім, професію Роман не залишив. Службу продовжив уже на Вінниччині. Сьогодні він працює у 3-й Державній пожежно-рятувальній частині. Каже, що колек-



Роман Лозовий до повномасштабної війни жив на Луганщині. Нині він працює у 3-й Державній пожежно-рятувальній частині на Вінниччині

тив за цей час став для нього другою родиною. Особливо важливою для нього була підтримка колег після переїзду, коли довелося фактично починати життя на новому місці.

Поза службою Роман має захоплення, яке допомагає відновлюватися після непростих чергувань. Він займається бджільництвом.

Це хобі для нього не випадкове — любов до бджіл передалася у родині з по-

коління в покоління: від дідуся до батька, а від батька — до Романа.

Після напружених робочих буднів чоловік повертається до пасіки, де панує зовсім інший ритм життя.

— Бджоли дуже добре вчать терпінню. Біля них ти зовсім по-іншому відчуваєш час. І, мабуть, після всього, що доводиться бачити на службі, саме цього спокою мені й хочеться, — каже Роман.

ВИБОРОЛИ ЗОЛОТО У ПОЛЬЩІ

Хокей 5s ■ Вінничани у складі чоловічої збірної України досягли європейської вершини у зменшеному варіанті хокею на траві. Вперше отримали путівку на престижний чемпіонат світу

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (099)1285272

Українську збірну на чемпіонаті Європи з хокею на траві 5s, яка представляла нашу країну у польському місті Валч, складала спортсмени з Вінниччини та іноземні «легіонери». На шляху до чемпіонства в елітному дивізіоні вони двічі перемогли збірні Болгарії (9:1 і 14:2), Словаччини (12:1 і 12:2), Польщі (8:3 і 5:3) і Швеції (10:3 і 14:3). Грали за коловою системою, у два кола.

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ

Завдяки цьому успіху, чоловіча збірна України вперше в історії отримала право виступити на чемпіонаті світу, який відбудеться у 2028 році. Він проводиться лише один раз на чотири роки.

За допомогою із відрядженням на змагання збірна дякує Міністерству молоді та спорту, Федерації хокею на траві України та особливо її президенту Михайлу Ананченку. Команду підготували наставники з Вінниці — головний тренер Павло Мазур, тренери Микола Касянчук, Володимир Курбатов і Олександр Дяченко.

— Найскладнішими для нас виявилися матчі з поляками, які виграли інші поєдинки і здобули срібло. Бронза — в активі шведів, — розповів Павло Мазур.

НАЙКРАЩІ ГРАВЦІ ЧЕМПІОНАТУ

Були визначені й найкращі хокеїсти Євро. Ними стали укра-

їнці! Володимир Каплінський із «ОКС-ШВСМ» (Вінниця) виявився найкращим бомбардиром із вагомими 30 голами. А Андрій Кошеленко був визнаний найкращим гравцем чемпіонату. Він є чемпіоном Італії, представляє ХК «Бра».

— Загалом у чемпіонаті взяли участь десять гравців. Окрім представників вінницьких клубів, це «легіонери» Андрій Кошеленко, Дмитро Луппа, (ХК «Помарзань», Польща), Віталій Шевчук і Олександр Соломаний (обидва — «Нойс», Німеччина) і

У Вінниці є непоганий майданчик для хокею 5s, із відповідними бортиками. І наші гравці встигли добре там підготуватися

Олександр Бойко («Грюнвальд», Польща). Ми грали двома рівними «четвірками», постійно робили заміни. Воротарі також переважно виступали по тайму. Всі добре відпрацювали, — розповів Павло Мазур.

ВЗЯЛИ РЕВАНШ У ПОЛЯКІВ

Тренери кажуть, що успіх на Євро збірної України є не випадковим. Недарма у Вінниці є непоганий майданчик для хокею 5s, із відповідними бортиками. І наші гравці встигли добре там підготуватися. Далися взнаки й інші фактори.



Збірна України показала на Євро стовідсотковий результат. Отримала можливість виступити на чемпіонаті світу

— Я знав, що провідна десятка наших хлопців дуже майстерна саме у хокеї 5s. Тому навіть не сумнівався, що ми пройдемо на чемпіонат світу. Адже на 80% вдалося зберегти склад зразка 2024 року. Тоді ми в аналогічних єврозмаганнях отримали срібло. У фіналі програли полякам, але обіграли потужні Швейцарію та Італію, — згадав Микола Касянчук.

Він зауважив, що у звичайному хокеї на траві склад команди сягає 18–24 гравців. А в Україні сьогодні із зрозумілих причин легше підготувати сильних виконавців міжнародного рівня у зменшених варіантах виду спорту: індорхокеї (в залі) і хокеї 5s.

КУБОК УКРАЇНИ ВІДКРИЄ СЕЗОН

Часу на відпочинок у вінницьких хокеїстів на траві небагато. Адже вже з 21 по 23 серпня в Перечині (Закарпаття) розіграють Кубок України із «зеленого» хокею. Там також пройде офіційне відкриття нового поля зі штучним покриттям.

На офіційну церемонію запрошені представники Європейської та Української федерацій, міністр молоді та спорту нашої країни.

— На Кубок України заявилися сім команд. Чотири вінницькі, ХК «Перечин», збірна Черкаської області і ХК «Чернівці», — розповів Павло Мазур.

Довідка RIA

Хокей на траві 5s — зменшений варіант цього виду спорту. У ньому грають на майданчику із бортиками. На матч виходить

лише по п'ять гравців в одній команді, включаючи голкіпера. Замін можна робити скільки завгодно.

Стрибунка з Вінниці, яка виступає за Італію, виграла Євро і встановила особистий рекорд

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (099)1285272

На чемпіонаті Європи з легкої атлетики, який проходив у Бірмінгемі (Англія), у потрійному стрибку перемогу здобула 33-річна Дар'я Деркач. При цьому еквівалентка, яка нині представляє Італію, показала найкращий результат сезону в Європі і встановила особистий рекорд (14,6 метра).

Це найвище досягнення Дар'ї Деркач у спортивній кар'єрі. Раніше вона вигравала срібну нагороду чемпіонату Європи у приміщенні. А на Олімпійських іграх у 2024 році посіла непогане восьме місце.

— Це, безперечно, найкращий вечір у моїй кар'єрі. Я не знала, чи вітер був сприятливим для результату 14,60, тож ще й встановила

особистий рекорд! Дуже щаслива, це були чудові змагання, — сказала Деркач після перемоги.

До речі, у 2025 році Дар'я перенесла три операції на ахіллового сухожилку. З цього приводу вона каже:

— Минулий рік був справді складним, важким. Але, можливо, у мене все ще горіла та іскра, яка не згасла. Я дійшла аж сюди, на щастя, пододала все. Було важко, але бажання досягти мети виявилось сильнішим.

Дар'я Деркач народилась у 1993 році у Вінниці. Через дев'ять років її спортивна родина емігрувала до міста Пагані (Італія). Мама Оксана раніше була стрибункою. Тато Сергій — десятиборцем. Після завершення спортивної кар'єри він став тренером дружини, а тепер тренує доньку.

За словами Дар'ї, мама досягала хороших результатів у потрійному стрибку та стрибках у довжину. Але тоді її потужною конкуренткою була Інеса Кравець — олімпійська чемпіонка, рекордсменка світу.

— Можна сказати, що я народилася на легкоатлетичному стадіоні. Не знаю, чи возили мене туди ще й у колясці, але це дуже ймовірно. Я почала бігати та стрибати по доріжці, шойно мої ніжки змогли зробити хоча б два кроки поспіль. Пройшла майже той самий шлях, що й моя мама. Вона теж починала з багатоборства, а потім повністю присвятила себе стрибкам, — коментує Дар'я Деркач.

Каже, що змогла прожити на землі, де народилася, недовго. Навіть забула українську

мову, за винятком кількох слів.

— Ця земля для мене — як давня знайома, скоріше з чуток, завдяки лише розповідям моїх батьків. Можливо, це неприємно казати, але я відчуваю, що вона все менше належить мені. Зрештою, я повернулася туди лише раз, щоб оформити документи. Коли мене запитують: «Ти відчуваєш себе більше італійкою чи українкою?», мені важко відповісти. Я виросла на піці та моцарелі, але водночас знаю, що є дочкою іншої культури, — каже чемпіонка Європи в інтерв'ю La Stampa.

Отримати італійський паспорт Дар'я Деркач змогла лише у 2013 році. До того закон не дозволяв їй виступати за збірну Італії, хоч і була дуже успішною на всіх рівнях юнацьких змагань у країні.

КОРОТКО

Напівмарафон до Дня міста

■ Шостого вересня, до Дня міста, відбудеться благодійний напівмарафон «Промавтома-тика Vinnytsia Run 2026». Забіг об'єднає професійних спортсменів, аматорів, родини з дітьми, ветеранів та всіх, хто прагне підтримати українських захисників і захисниць. Частину коштів, отриманих від реєстраційних внесків, спрямують на підтримку ЗСУ.

Учасники та учасниці можуть обрати дистанцію відповідно до своїх можливостей та досвіду: 21,097 км (від 18 років), 10 км (від 16 років), 5 км (від 13 років), 3 км або 1 км. Будуть ще дитячі забіги на 200, 400 та 1000 метрів та символічний ветеранський старт на 200 метрів.

Окрім спортивної складової, учасників чекатиме яскрава атмосфера, якісно підготовлені траси, професійна організація та ексклюзивні дизайнерські медалі фінішерів. Маршрут традиційно пролягатиме центральними вулицями Вінниці.

Успіхи ветерана війни

■ У Кропивницькому відбувся чемпіонат України з паралегкої атлетики. Ветеран війни із Вінниці Армен Гарибян став чемпіоном зі штовхання ядра. Його результат — 11,75 м та виконаний норматив кандидата у майстри спорту України. Артем Лігус став срібним призером у цій же дисципліні. Антон Комаровський — срібний призер у бігу на 1500 м.

Підготувала спортсменів тренерка зі штовхання ядра Тетяна Дідик.

Вінничани склали основу

■ У Вінниці влаштували навчально-тренувальні збори чотирьох національних команд з флаг-футболу — чоловічої, жіночої і юнацьких. До основних складів збірних України потрапило приблизно 40% вінничан. А в жіночій команді представниці міста над Бугом складають 70% колективу. Тренери збірних також переважно із Вінниці.

Чоловіча команда їде на «Кубок Чорного моря» у Тбілісі. Жіноча команда змагатиметься у Кубку за участю семи колективів в Празі (Чехія). А дві юнацькі збірні зіграють на «Мазовія кап» у Польщі. Також вони готуються до чемпіонату Європи.

У ВІННИЦІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ ПРО КУЗЬМУ «СТРАШНО ВЕСЕЛИЙ»

Кінопрем'єра ■ Кузьма знову зібрав повну залу. Він жартував з екрана, розповідав про себе, згадував минуле — і знову змушував глядачів сміятися. Журналістка RIA побувала на прем'єрі та поспілкувалася з творцями стрічки про її створення, пошук архівів і маловідомі сторінки життя музиканта



АЛЬОНА ЧЕРНОК, RIA,
(093)8905679

Андрію Кузьменку, відомому мільйонам як Кузьма Скрябін,

17 серпня виповнилося 68 років. За понад 25 років творчості він став одним із найвпливовіших українських артистів. 2 лютого 2015 року Кузьма загинув у ДТП на Дніпропетровщині. Йому було 46 років.

У ці вихідні у Вінниці відбулася прем'єра документального фільму про Андрія Кузьменка — «Кузьма: Страшно веселий». Стрічку презентували режисер Артем Григорян та продюсер Максим Сердюк.

ЯК ЗАРОДИЛАСЯ ІДЕЯ СТВОРЕННЯ ЦЬОГО ФІЛЬМУ?

— Ми пару років тому знімали серіал під назвою «Епізоди», який складався з кількох серій. Одна з серій була про телебачення 2000-х. І, власне, там Андрій уже був одним із головних героїв, тому що він був ведучим «Шансу», «Шейканемо». Під час створення цієї серії ми познайомилися зі Світланою Бабійчук, його дружиною, — розповідає режисер Артем Григорян. — Андрій справді був тією персоною, яка заслуговувала на такий фільм найперше. У нас уже тоді була певна репутація, і ми запитали у Світлани, як вона на це дивиться. Ну, вона не одразу погодилася.

Переконати дружину Кузьми допомогла директорка ТОВ «Кузьма Скрябін» Людмила Зубрій. Саме завдяки їй команда отримала кредит довіри на реалізацію задуму.

ДВА РОКИ ПОШУКІВ І ПОНАД 400 ГОДИН АРХІВІВ

З перших хвилин показу у переповненій залі запанувала тиша. На екрані — Андрій Кузьменко, який відповідає на запитання: «Хто я?». Звучить голос Кузьми, змінюються фотографії, відеозаписи, моменти з його життя. За кожною фотографією — своя історія.

«Кузьма: Страшно веселий» практично повністю побудований на архівних матеріалах. Для створення фільму команда опрацювала понад 400 годин відео та аудіозаписів, а також більш як 22 тисячі фотографій.

— Сам пошук архівів відбувався як певного роду детектив. Ми вирішили, що фільм буде складатися

лише з архівних матеріалів. Артем як режисер монтажу, сказав, що почне працювати над фільмом, коли в нього буде достатня кількість матеріалів. Але достатня кількість — це скільки? — розповідає продюсер Максим Сердюк. Тож команда просто почала шукати.

Цей пошук тривав близько двох років. Часто одна фотографія або кілька секунд відео ставали результатом довгого ланцюжка знайомств. Але навіть знайдений матеріал не завжди можна було одразу використати.

— Те, що ми знаходили, часто було поганої якості. Потім ми окремо шукали деякі матеріали на заміну — у кращій якості, ті чи інші кліпи, оцифровки. Ми вклалися по максимуму, щоб була якісна картинка, — розповідає Максим Сердюк.

«ЦЕ ДІЙСНО КОМУСЬ ЦІКАВО?»

Коли матеріалу вже стало достатньо, почалася інша складна частина роботи — монтаж. І тоді з'ясувалося, що скорочувати доведеться дуже багато.

Початкова версія стрічки тривала близько чотирьох годин.

За словами режисера, проблема була не лише в тому, що матеріалу багато. Коли кілька років працюєш з однією історією, дуже складно самому визначити, які епізоди справді важливі для глядача, а без яких можна обійтися.

Особливо важливою для команди була реакція Світлани Бабійчук — дружини Кузьми. Режисер зізнається, що під час першого перегляду більше стежив не за екраном, а за Світланою. Її реакція для нього була своєрідним тестом — чи справді історія працює і чи буде вона цікавою не лише людям, які особисто знали Кузьму.

— Фільм спочатку був дуже затягнутий. Історія тільки з Новояворівськом тривала близько години, і Світлана питала: «Це дійсно комусь цікаво?» — згадує Артем Григорян. Для режисера це був важливий момент. Тож матеріал поступово скорочували, залишаючи найважливіше. У результаті з величезного масиву архівів народився фільм, який має власний ритм і веде глядача через різні періоди життя Кузьми.

ВІД НОВОЯВОРИВСЬКА ДО ВЕЛИКОЇ СЦЕНИ

Архівні кадри 90-х, частину яких раніше ніхто не бачив, показують

перші музичні експерименти Кузьми, концерти у Новояворівську та становлення «Скрябіна».

Є тут і історія альбому «Чуєш біль» — одного з ранніх етапів творчості гурту.

«Ми були хворими на голову меломанами», — так Кузьма свого часу описував той період.

Окрема частина — авантюрні поїздки до Німеччини. Сам Кузьма з притаманним йому гумором називав себе та друзів «парою рагулів зі Львова у Берліні». Ці пригоди пізніше стали основою його книги «Я, «Победа» і Берлін».

У фільмі поступово вимальовується шлях людини, яка спочатку не мала чіткого плану стати великою зіркою. Служба у радянській армії, навчання на стоматолога, робота таксистом, продаж дублянок — і паралельно музика, яка з кожним роком займала дедалі більше місця у його житті.

Для створення фільму команда опрацювала понад 400 годин відео та аудіозаписів, а також більш як 22 тисячі фотографій

«СЦИКОТНО БУЛО ПЕРШИЙ РАЗ ВИХОДИТИ НА ВЕЛИКУ СЦЕНУ»

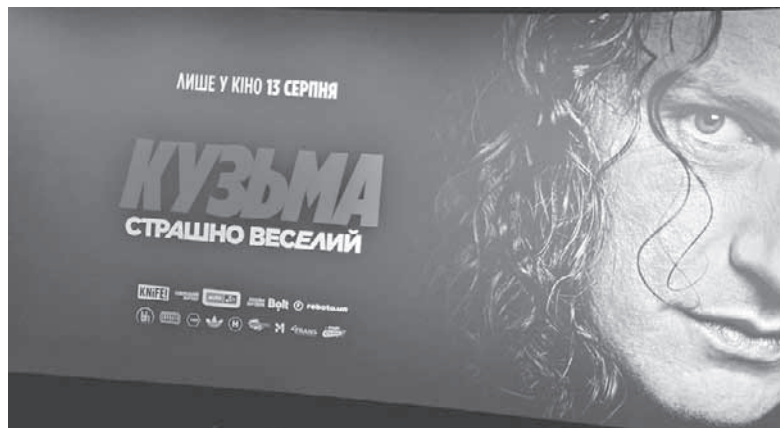
Одним із важливих епізодів стрічки стає участь «Скрябіна» у фестивалі «Червона рута».

Кузьма згадував, що йому було страшно вперше виходити на велику сцену. Він навіть посперечався з мамою: якщо гурт не привезе з фестивалю нагороду, він назавжди залишить музику та повернеться до медицини.

Але нагороду, третє місце на фестивалі, «Скрябін» таки привіз. А музика поступово стала його професією і способом життя.

Далі у фільмі — трансформація самого гурту. Від андеграундних та неформатних альбомів «Хробак» і «Птахи повернулися» — до значно легших та популярніших «Добряка» і «Радіо Любів».

Кузьма не приховував, що шлях до великої сцени не був простим. У фільмі він згадує переїзд до Ки-



На екрані Кузьма знову був таким, яким його пам'ятають мільйони — дотепним та щирим. Архівні кадри у фільмі дозволяють побачити Андрія Кузьменка і поза сценою

єва у середині 90-х.

«Я — пацан з маленького містечка, мені було страшно... Маленький муравей у чужому великому муравейнику», — говорив Андрій.

КОЛИ КУЗЬМА ПРОСТО «ГНАВ»

Попри складні моменти, фільм не стає важким. У ньому дуже багато гумору.

«Кузьма гнав, він багато і постійно гнав», — згадують його друзі.

Про це ж говорить Ірина Білик, яка у 1995 році вирушила у свій перший всеукраїнський тур, а «Скрябін» тоді виступав у неї на розігріві. Згодом їхня спільна пісня «Мовчати», яка вийшла у 2003 році, стала однією з найвідоміших композицій української музики.

У фільмі Ірина Білик розповідає і про останню розмову з Кузьмою. Незадовго до смерті він зателефонував їй та запропонував записати ще один спільний трек. Вони не встигли.

У фільмі не оминули й складних сторінок його життя. Зокрема, йдеться про розпад першого складу «Скрябіна», коли гурт залишили Сергій Гера (Шура) та Ростислав Домішевський (Ростик).

Окремо автори торкнулися політичної сторінки життя Кузьми — його участі у виборчих кампаніях та концертах на підтримку політичних сил.

Найбільш суперечливим зали-

шається його участь в агітаційному турі за Віктора Януковича у 2004 році.

У фільмі використані архівні кадри, де Кузьма пояснює свою позицію. Пізніше він говорив про тиск і фінансові обставини, які, за його словами, вплинули на це рішення. Рідні та друзі згадують, що після цієї історії музиканту погрожували та публічно навішували ярлики. За словами Світлани Бабійчук, дружини Андрія Кузьменка, ця історія стала для нього болючим досвідом. Після цього Кузьма вирішив більше не брати участі у політичних концертах.

133 ХВИЛИНИ, У ЯКИХ ЗІБРАЛОСЯ ЦІЛЕ ЖИТТЯ

Фільм триває 133 хвилини. Але під час перегляду час відчувається зовсім інакше. Ми сміялися разом із ним. Усміхалися, коли на екрані з'являлися його дитячі фотографії та старі записи. Згадували пісні, які колись знали напам'ять. А ближче до фіналу в залі вже було важко стримувати сльози.

Особливо драматичним стало завершення — документальні кадри після автокатастрофи, прощання з Кузьмою, люди, які прийшли провести його в останню путь.

Поруч із журналісткою сиділа жінка, яка не стримувала сліз. Вона плакала навзрид. І це, мабуть, була найчесніша оцінка фільму, яку тільки можна було отримати.

Повірили в задум ще до прем'єри

За словами продюсера Максима Сердюка, проєкт підтримали кілька великих українських компаній.

— Зокрема, наш генеральний партнер, який повірив у нас першим, — це AUTO. RIA. Особливо приємно, що вони родом із Вінниці, і ми окремо їм за це дякуємо, — сказав Максим Сердюк під час презентації стрічки.

Для команди AUTO. RIA рішення підтримати фільм було певною мірою кроком на довірі. На момент звернення авторів до компанії готового сценарію ще

не існувало — партнери не могли побачити ані фінальної версії, ані повністю готової історії.

— Коли команда до нас звернулася, можна було лише опиратися на власні спогади про артиста — і все. Результат ми побачили лише в кінці, коли фільм був готовий. Ми отак на довірі просто підтримали команду, — розповів Сергій Молдаховський, член правління RIA.com. — Кузьма народився в серпні. І бренд AUTO. RIA також народився в серпні. Є й інші точки перетину — любов Кузьми до ав-

томобілів, доріг і подорожей, а також його прагнення говорити відкрито та чесно. І для нашої компанії це незмінні константи, — розповів Сергій Молдаховський. — Він любив дорогу, рух, автівки. Ми створили на AUTO. RIA спеціальний розділ — таку автобіографію автівок Кузьми. Ми запрошуємо: заходьте, дивіться. За згоди родини Кузьми команда також створила спеціальний мерч, 100% коштів від продажу якого спрямовують на підтримку оборони України.

КІНО
SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park», 4 поверх
тел. (096)003-50-50)

**Кінець Оук-Стріт**

Трилер. 19.08, поч. о 15.00, 19.20
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Кузьма: Страшно веселий

Автобіографія. 19.08, поч. о 10.20, 13.00, 14.30,
15.40, 17.10, 17.20, 18.20, 19.50, 21.00
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Лише одна ніч

Драма. 19.08, поч. о 12.50, 17.10, 21.30
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Я хочу від тебе сексу

Драма. 19.08, поч. о 9.00, 10.50
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Агенти на мільйон

Комедія. 19.08, поч. о 9.00, 21.10
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Щенячий патруль: Динофільм

Анімація. 19.08, поч. о 10.30, 12.20
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Мотор Сіті

Драма. 19.08, поч. о 9.30
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Людина-павук: Абсолютно новий день

Екшн. 19.08, поч. о 9.30, 11.00, 11.20, 12.20, 13.50,
15.10, 15.40, 16.40, 18.00, 18.30, 19.30, 20.50
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Одіссея

Екшн. 19.08, поч. о 14.00, 20.00
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

Посіпаки і монстрики

Анімація. 19.08, поч. об 11.40, 13.40
3 20.08 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР РОДИНА

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Щенячий патруль: Динофільм

Анімація. 19.08, поч. о 10.00, 12.00

Арко. Мандрівка крізь час

Анімація. 19.08, поч. о 14.00

Тільки одна ніч

Драма. 19.08, поч. о 16.00

Кузьма: Страшенно веселий

Автобіографія. 19.08, поч. о 18.30

КІНОТЕАТР «CINEMA СІТІ»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

Кінець Оук-Стріт

Трилер. 19.08, поч. о 10.20, 13.10, 16.25, 18.10,
20.40

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

Лише одна ніч

Драма. 19.08, поч. о 12.20, 18.30

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

Кузьма: Страшно веселий

Автобіографія. 19.08, поч. об 11.10, 15.00, 19.50

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

Щенячий патруль: Динофільм

Анімація. 19.08, поч. о 10.00, 11.50, 13.50, 15.50, 17.45

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

Я хочу від тебе сексу

Драма. 19.08, поч. о 14.20

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

Морозивник

Жахи. 19.08, поч. о 21.20

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

Одіссея

Екшн. 19.08, поч. о 12.40, 16.10, 18.00, 19.40

3 20.08 довідка за тел. (080)0308111)

ВИСТАВКИ**Гайда дивитися на хижаків**

Запрошуємо всіх відвідати «Кроко-
дилову ферму» та виставку «Рослини-
хижаки і мешканці джунглів». Цікаво
буде всім: і дорослим, і малим. Відві-
давши Центр реабілітації рептилій, ви
отримаєте масу задоволення, дізнаєтесь
неймовірні факти про тварин та допо-
можете турбуватись про наших братів
менших.

Вартість квитка на «Крокодилову
ферму»:

■ Для дорослих і дітей від 3 років —
120 грн,

■ Дітки до 3 років безкоштовно.

■ Годування крокодилів у вихідні о
13.00.

Вартість квитка на виставку «Рос-
лини-хижаки і мешканці джунглів»:

■ Для дорослих і дітей від 3 років
— 100 грн,

■ Дітки до 3 років безкоштовно.

До вартості входить екскурсія, а також
можливість потримати в руках деяких
безпечних тварин. Якщо бажаєте мати
зеленого «монстрика» на підвіконні,
будь-яку хижу рослину на виставці
можна придбати.

Хижі рослини годують по буднях о
18.00, та на вихідних о 15.00 Коли: Що-
дня з 10.00 до 20.00 Де: ТРЦ «КВАР-
ТАЛ» (вул. Пікуса, 1а). Тел: (098)9504419

**У Подільському зоопарку понад
220 тварин**

Подільський зоопарк у Вінниці — це
не просто місце, де можна подивитись
на тварин та птахів різних видів, а й
приємно провести час. У зоопарку меш-
кає понад 220 тварин, всіх не перелічи-
ти: ягуар Джекі і тигриця Ліза, ведмеді
бурі та гімалайські, мавпи, дикообрази,
вовки і лисиці, зубри, верблюди, зебра,
антилопи, олені благородні і плямисті,
угорська сіра корова, коні, косулі, поні,
а ще різновиди птахів. Адреса Поділь-
ського зоопарку у Вінниці: вул. Сергія
Зулінського, 9. Графік роботи зоопарку:
з 9.00 до 19.00, без вихідних.

Вартість квитків: для дорослих —
200 грн, для школярів та студентів
(за наявності учнівського та студент-
ського квитка) — 100 грн, пільговий:
учасники бойових дій — 50 грн, для
дітей від 3 до 6 років — 20 грн, для
дітей до 3 років — вхід безкоштовний.

КОНЦЕРТИ**Арсен Мірзоян 30 серпня**

Коли він співає, все навколо ніби за-
мирає. Неймовірний тембр і глибокі
пісні з чоловічим характером. 30 серпня
о 19.00 у PIROGOV SKY на концерті
Арсена Мірзояна вінничан чекатимуть
найсильніші емоції!

«Вінні-Пух», «Джеральдіна», «Капро-
нові банти», «Ідіоти», «Моя країна» та
багато інших хітів заспіваємо разом. Ар-
сен Мірзоян, як магніт для гарних людей.
Бо кожен його концерт перевершує по-
передній. Справжній і ширий, глибокий
і надзвичайний! Це про Арсена Мірзояна
і про особливий концерт, який чекає Ві-
нницю 30 серпня. Не пропустіть! Квитки
— від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua
та у касах у театрі, філармонії, офісі ту-
ризму, «Франції», «Артинов», CHERDAK,
«Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

**«Італійська
музика»
13 вересня**

Хіти, що пахнуть
Середземним морем,
апельсинами і свобо-

дою. 13 вересня о 19.00 у PIROGOV SKY
не пропустіть вечір, де звучатиме те, що
неможливо не любити — італійська му-
зика у живому виконанні Urban Gypsy.

Від «Volare» і «Mamma Maria» до «Ti
Amo» і «Felicità». У програмі: легендарні
хіти 60-90-х, які звучали у фільмах і на
вулицях Рима, романтика, драйв, джа-
зові акорди й трохи циганського шар-
му. Приходьте слухати італійську музику
серцем! Квитки — від 540 грн. Купуйте
на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі,
філармонії, офісі туризму, «Франції»,
«Артинов», CHERDAK, «Метроном»,
Rock-n-Roll, Origami.

**Євген Хмара та
Дар'я Ковтун
«Під небом
Парижа»**

Від шедеврів Джо
Дассена до сучасних
хітів Indila і Zaz! На концерті «Під небом
Парижа» 28 вересня о 18.00 у театрі ім.
Садовського найвідоміші французькі хіти
оживуть у фантастичному виконанні двох
неймовірних талантів, які є подружжям
у житті та ідеальним дуєтом у мистецтві.

Євген Хмара — всесвітньовідомий
композитор і піаніст-віртуоз та Дар'я
Ковтун — володарка глибокого й чут-
тевого вокалу. Це буде надзвичайний
вечір романтики і живої музики, який
перенесе на затишній французькій вулички,
де панують естетика та кохання!

Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті
afisha.vn.ua та у касах міста.

**SKOFKA 5 вересня**

SKOFKA 5 вересня о 19.00 у PIROGOV
SKY подарує Вінниці надзвичайний open
air, який запам'ятають всі! Будемо раз-
ом співати «Крузак», «Додому», «Чути
гімн», «Стаємо сильнішими!» Це буде
вечір, наповнений єдністю та потужною
енергетикою! У повітрі — сила свободи
і правди, на сцені — улюблений артист,
а просто неба у музеї-садибі Пирогова
— тисячі ліхтариків, що гойдатимуться
в унісон із кожною пісню!

Надзвичайна атмосфера, харизма, тек-
сти, які торкають! SKOFKA — винятковий
репер, який говорить за покоління. Він
качає кожен майданчик, де з'являється!
Приходьте співати і ловити мурахи разом
зі SKOFKA 5 вересня у PIROGOV SKY!
Квитки — від 750 грн. Купуйте на сайті
afisha.vn.ua та у касах міста.

**Бампер і Сус
16 жовтня**

Їхній гумор — це су-
цільне полум'я! Бам-
пер і Сус 16 жовтня
з новим концертом

у Вінниці! Вибухові жарти без цензу-
ри, неординарні розіграші і аукціони,
блискуча імпровізація, спілкування і
найгарячіша атмосфера!

Бампер і Сус — ТОП-гумористи Укра-
їни, які залишаються «своїми» для всіх!

Відверті, нетипові, патріотичні! Ота-
мани гарячого українського гумору 18+
заряджають позитивом мільйони та дуже
багато роблять для підтримки захисників.
Приходьте 16 жовтня о 19.00 у філар-
монію на концерт Бампера і Суса за
своєю порцією позитиву! Квитки — від
450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та
у касах міста.

**«Апельсиновий
пунш»
15 листопада**

Улюблені акторки
Віталіна Біблів, Рим-
ма Зюбіна та Олена

Узлюк 15 листопада о 18.00 у театрі ім.
Садовського з вражаючою виставою
«Апельсиновий пунш»!

Це прониклива і щира історія про жі-
нок у чарівному віці 50+! Наповнена смі-
хом, ностальгією і жіночою силою, яка
вміє перетворювати досвід на мудрість,
а минуле — на шанс розпочати все на-
ново. Головні героїні — три подруги,
які наважуються випустити у життя нові
барви. Разом із ними ви пройдете шлях
відкриттів і одкровенень, де кожен крок
супроводжують вічно молоді хіти Ірини
Білик. Квитки — від 350 грн. Купуйте на
сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

